

Hodnotící zpráva environmentální výkonnosti na Magistrátu města Ostravy 2021

Zpracoval: Mgr. Markéta Poledníková
specialista životního prostředí II.

Ing. René Bartoš
Vedoucí odboru hospodářské správy

Schválil: ZEMS – Ing. Břetislav Gibas
Tajemník magistrátu
Vedoucí EMS

Obsah

1	Hodnocení environmentální výkonnosti.....	3
	Organizační plnění pro správné řízení systému environmentálního managementu splňující požadavky normy ČSN EN ISO 14001:2016.....	4
2	Obecný cíl č. 1: Zkvalitnění sběru tříděného odpadu v rámci MMO.....	7
	Specifický cíl: Zvýšit objem tříděného odpadu z celkového objemu odpadu	7
3	Obecný cíl č. 2: Snížení spotřeby kancelářského papíru v rámci MMO	12
	Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby kancelářského papíru	12
4	Obecný cíl č. 3: Snižování spotřeby vody a toaletního papíru v rámci MMO	15
	Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby vody	15
5	Obecný cíl č. 4: Snižování spotřeby elektrické energie, spotřeby tepla a vyhodnocování uhlíkové stopy v rámci MMO	17
	Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby elektrické energie a tepla	17
6	Obecný cíl č. 5: Ekologizace provozu osobních vozidel MMO a podpora alternativních způsobů dopravy.....	23
	Specifický cíl: Snížení vyprodukovaných emisí z provozu vozidel MMO	23
	Obecný cíl č. 6: Podpora a organizace ekologické osvěty, realizace projektů, poskytování dotací	29
	Specifický cíl: Zvyšování environmentálního povědomí obyvatel města, žáků ostravských škol a zaměstnanců MMO	29
7	Závěr	37

1 Hodnocení environmentální výkonnosti

Magistrát města Ostravy (dále jen MMO) v rámci zmírňování dopadů svých činností na životní prostředí neustále aktivně pracuje na dobrém plánování a kontrole, přičemž neustále cizeluje metodiku, která vede k tomuto cíli. Systém environmentálního managementu je interpretován jako systematický přístup k ochraně životního prostředí ve všech aspektech činnosti organizace, jako řízení jejího vztahu k životnímu prostředí, přičemž se řadí mezi dobrovolné nástroje.

V rámci postupného zajištění a neustálého zlepšování systému environmentálního managementu jeho vedoucí členové schválili na svém prosincovém jednání environmentální cíle na rok 2021 podle ČSN EN ISO 14001 na Magistrátu města Ostravy. Rada města tyto cíle schválila 23. února 2021 usnesením č. 05956/RM1822/90. Hlavním požadavkem při vytváření nových cílů bylo udržení a zlepšení nastaveného trendu systému. Úspěšnost zavedených opatření posuzuje aktuální hodnotící zpráva environmentální výkonnosti.

Hodnotící zpráva posuzuje informace z roku 2021 a porovnává je s daty získanými v roce předešlém, pro ucelený přehled sledovaných indikátorů jsou uvedeny údaje od roku 2015. Hodnoceny jsou jednotlivé environmentální indikátory, kterými se následně posuzuje úspěšnost naplňování jednotlivých cílů.

Klíčové environmentální indikátory jsou zaměřené na tyto oblasti:

- spotřeba elektrické energie (kWh)
- spotřeba tepla (GJ)
- spotřeba vody (m³)
- spotřeba kancelářského materiálu – papír (balík)
- spotřeba pohonných hmot (PHM) vozidel
- produkce odpadů (t)

Dále je v textu zhodnocení jednotlivých konkrétních cílů a k nim jsou přiřazeny odpovídající environmentální výkonnosti dle příslušné normy a politiky Magistrátu města Ostravy. Celková dostupná data (viz příloha č. 1 tohoto dokumentu) jsou použita pro vytvoření grafů. Příloha č. 1 obsahuje základní vstupní údaje pro hodnocení.

Organizační plnění pro správné řízení systému environmentálního managementu splňující požadavky normy ČSN EN ISO 14001:2016

Pro organizační plnění systému environmentálního managementu byly vytvořeny tyto dokumenty:

- Environmentální politika MMO,
- Registr environmentálních aspektů,
- Příručka EMS,
- Environmentální cíle MMO,
- Registr právních požadavků,
- Environmentální hodnocení.

Environmentální politika statutárního města Ostravy se v roce 2021 nezměnila a vedení města stále dodržuje své závazky nejen v oblasti environmentálního managementu.

Pokračování v certifikaci EMS

Magistrát města Ostravy v roce 2018 úspěšně prošel certifikací v systému environmentálního managementu dle ČSN EN ISO 14001 a obdržel certifikát v souladu s akreditací Českého institutu pro akreditaci, o.p.s., který jsme po dobu tří let úspěšně obhájovali pod vedením kontrolní společnosti CERT-ACO, s.r.o. V dubnu 2021 skončila jeho platnost a bylo zapotřebí provést recertifikační audit a obhájit certifikaci činnosti, vykonávané statutárním městem v rámci veřejné správy za účelem všestranného rozvoje a poskytování služeb v zavedení používání systému environmentálního managementu.

Rada města rozhodla o uzavření Příkazní smlouvy na certifikaci systému environmentálního managementu se společností CERT-ACO, s.r.o. v zastoupení jednatele Ing. Pavla Charváta, která doposud kvalitně dozorovala naši činnost a která se současně prokázala jako cenově výhodná pro provedení recertifikačního auditu a pravidelné dozorové činnosti na Magistrátu města Ostravy. Společnost má zkušenosti s dozorovou činností podobných společností a byla oprávněná provést opakovací audit úřadu v rozsahu odborů a počtu zaměstnanců, zahrnutých v nynější certifikaci. CERT – ACO, s.r.o. má jako jedna z mála společností v zemi potřebnou kvalifikaci pro certifikaci úřadů, dlouhodobé zkušenosti a kladné reference s certifikací pracovišť – například Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, OKD, HBZS, a.s., Toyota Motor Czech spol. s r.o. a mnoha dalších.

Dne 2. června 2021 byla uzavřena Příkazní smlouva a začal nový tříletý cyklus. Recertifikačním – opakovacím auditem v termínu 17., 18., 21. a 22. června 2021 jsme úspěšně prokázali shodu svého systému environmentálního managementu s požadavky normy. Náš systém je plánovitě řízen, všemi pracovníky udržován a postupně zlepšován. Magistrátu města Ostravy byl vydán nový certifikát, platný do dubna 2024. Kontrolní audit pro ověření platnosti certifikátu dle plnění podmínek normy ČSN EN ISO 14001:2016 pro systém environmentálního managementu se bude konat v dubnu 2022.

Vydání cílů na rok 2022

Vedoucí členové pro systém environmentálního managementu schválili na listopadovém jednání „Cíle systému environmentálního managementu na Magistrátu města Ostravy 2022“. Dokument byl také 21. prosince 2021 předložen k projednání radě města se souhlasným usnesením č. 08346/RM1822/129.

Stanovení návrhu programu interních auditů EMS na rok 2022

Vedoucí členové pro systém environmentálního managementu a interní auditoři EMS schválili „Plán interních auditů na tři roky“ a „Program interních auditů na rok 2022“. Příprava probíhala ve spolupráci s vedoucím EMS z odboru interního auditu a kontroly a administrátora EMS. Plán a program byl zpracován na základě požadavků z externích auditů, neshod a zjištění z interních auditů, registru aspektů a normy 14001 a naplňují vybrané body z Příručky EMS MMO. Pro rok 2022 jsou naplánovány čtyři interní audity. Kontrolní audit prověří realizaci doporučení z auditů z roku 2021, dále audity prověří základní postupy a dokumenty EMS, vybrané činnosti odborů, související s EMS a postupy odborů v oblasti EMS.

Pro organizační plnění a kontrolu v rámci EMS jsou velmi důležití interní auditoři. V roce 2018 byli jako interní auditoři vyškoleni zástupci z řad zaměstnanců vybraných odborů, kteří byli školeni odborníky z organizace CERT Kladno, s.r.o. Pavlem Herinkem a Františkem Saifrtem. Interní auditoři byli vyškoleni pro oblast normy ČSN EN ISO 14001:2016. Magistrát města Ostravy disponuje interními auditory, jejichž přehled je uveden v tabulce č. 1: Interní auditoři. Za rok 2021 došlo ke změně auditora. Odbor interního auditu a kontroly požádal v návaznosti na odchod svého zaměstnance o změnu interního auditora pro EMS, s návrhem na jmenování Ing. Petry Holešové. Změnu interního auditora pro EMS schválilo vedení EMS na svém jednání a jmenovali nového interního auditora pro EMS Ing. Petru Holešovou. Vedení EMS vyhodnotilo nynější stav za dostačující.

Odbor MMO	Interní auditoři
Archiv města Ostravy	Stanislav Špak
Dopravy	Ing. Jan Turovský
Financí a rozpočtu	Ing. David Wegiel
Hospodářské správy	Ing. René Bartoš
Interního auditu a kontroly	Ing. Karla Hellebrandová
	Ing. Nikol Poštulková
	Ing. Petra Holešová
Investiční	Ing. Dalibor Kanclíř
Kancelář primátora	Bc. Jiří Ryška
Legislativní a právní	Hana Kaňková
Strategického rozvoje	Ing. Jana Krátká
Odbor územního plánování a stavebního řádu	Mgr. Jan Kubný
Veřejných zakázek	Ing. Ivana Fatková
Vnitřních věcí	Miroslava Trvajová
Živnostenský úřad	Daniela Janáčková

Tabulka 1: Interní auditoři EMS

Hlavní auditorka, vedoucí členka EMS a také zástupkyně odboru Interního auditu a kontroly Ing. Karla Hellebrandová dohlížela, školila a ve spolupráci s administrátorkou EMS Mgr. Markétou Poledníkovou vytvářela přípravu interních auditů. Při tvorbě plánů byli v případě potřeby bližších informací přizváni příslušní zaměstnanci. Přípravy na audity byly řízeny normou ČSN EN ISO 19011, která je uvedena také v příručce EMS, např. na straně 29. Norma poskytuje návod pro řízení programů auditů a provádění auditů systému managementu jakosti nebo EMS (i k použití širokému okruhu). Interní audity slouží jako systematický, nezávislý, dokumentovaný proces získávání důkazů z auditu a jeho objektivního hodnocení.

Výsledky z interních auditů za rok 2020 byly přeneseny do knihy neshod, která byla hlavním dokumentem pro vypracování Programu interních auditů EMS na rok 2021. Tento program čítal pět interních auditů, které byly vedením schváleny v prosinci 2020. Hlavní auditor ve spolupráci s administrátorem připravil osnovy auditu na základě registru a neshod vzniklých z auditů. Odkazy, příslušná literatura, zákony a přípravy k auditům byly předány auditorům. Auditři byli proškoleni zástupcem z interního auditu a upozorněni na zásady k auditům (na osnovu, odkazující na normu ISO 19011 a bod 9.2. příručky MMO, ve kterém jsou audity zmíněny).

Veškeré protokoly i dotazníky z interních auditů v originálech jsou ukládány u administrátora EMS na odboru ochrany životního prostředí, pro všechny zaměstnance MMO jsou uloženy na intranetu.

Vytvoření hodnocení EMS za rok 2020 a prezentace na webových stránkách

Splněním tohoto úkolu v cíli Organizace je vytvoření Hodnotící zprávy za rok 2020, která je pro zaměstnance MMO zveřejněna na intranetu. Informování veřejnosti o otázkách životního prostředí a o nastavených parametrech provozu MMO probíhá průběžně prostřednictvím webové platformy www.zdravaova.cz. Zde jsou také uveřejněny aktuální informace k systému environmentálního managementu, společně s aktuální Hodnotící zprávou pod názvem „Informace o realizaci projektu Systém environmentálního řízení“.

Zvýšení zájmu zaměstnanců o EMS a lepší informovanost

Nově nastupující úředníci jsou v rámci povinného týdenního školení – vstupního vzdělávání – proškoleni v základních informacích ke své práci, seznámení s povinnostmi, chodem úřadů a v neposlední řadě také právě v tématice EMS. Pro zaměstnance je dokumentace a potřebné materiály k EMS zveřejněna na intranetu města v sekci systém environmentálního managementu, zařazená v tematických kapitolách, od jeho zavedení a významných informací po vytvořené dokumenty. Dokumenty, aktuálně schválené vedením EMS, jsou zveřejněny v aktualitách na intranetu, o konání například auditů se informuje e-mailem nebo interním sdělením, směřovaným na vedoucí odborů.

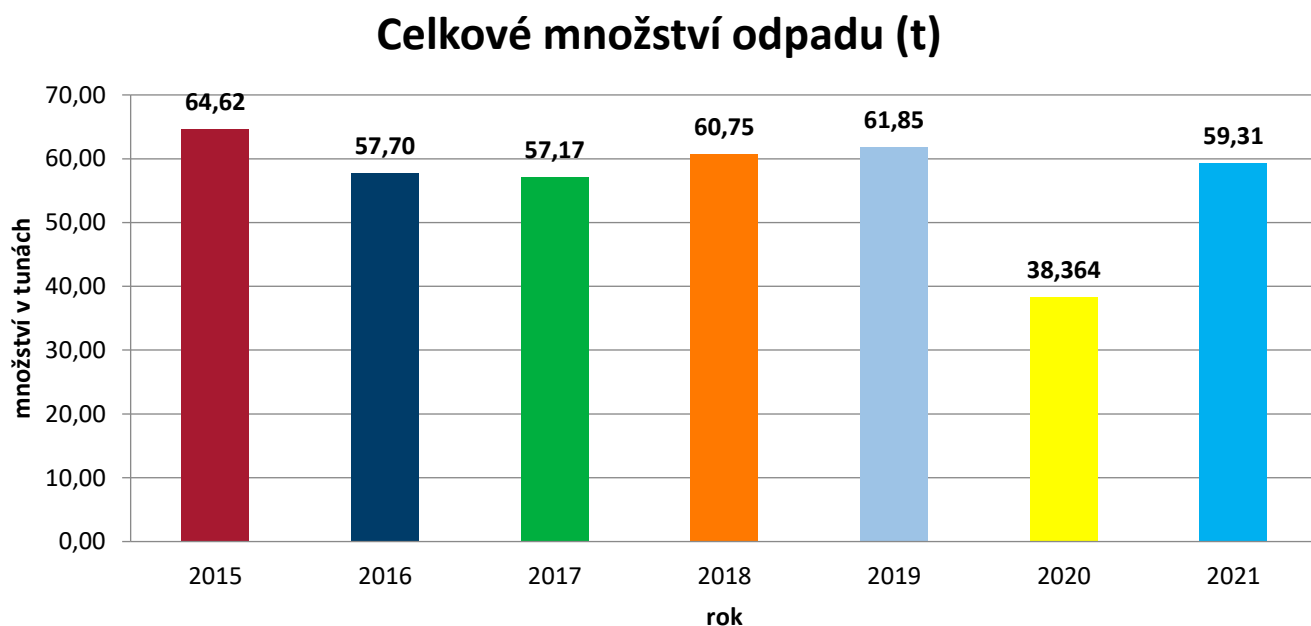
2 Obecný cíl č. 1: Zkvalitnění sběru tříděného odpadu v rámci MMO

Specifický cíl: Zvýšit objem tříděného odpadu z celkového objemu odpadu

Přetrvávající celosvětová pandemie onemocnění covid-19 a vzniklá opatření proti šíření nemoci, která byla zavedena také na MMO, do značné míry ovlivnila celkové množství odpadu ve všech složkách. Opatření, která se týkala nastavení systému ke snížení množství odpadu, nebyla nastavena na snížený počet zaměstnanců přítomných na pracovištích a zároveň zvýšené množství nebezpečného a komunálního odpadu, vznikajícího v souvislosti s dodržováním opatření proti šíření onemocnění covid-19.

Indikátorem pro plnění tohoto cíle je:

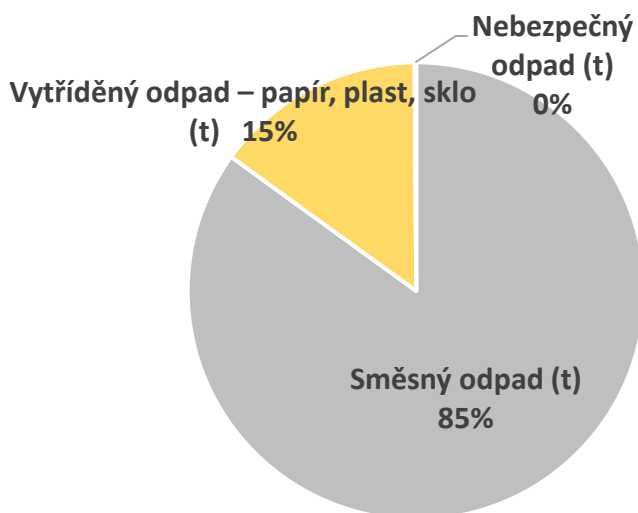
- Celkové množství odpadu v tunách (t) – viz graf č. 1: **Celkové množství odpadu**, které zobrazuje značný pokles celkového množství odpadu za rok 2020 oproti sledovaným letům a v porovnání s rokem 2019, kdy došlo ke snížení odpadu o 23,49 tun. Množství odpadu za rok 2021 vykazuje opět značné zvýšení, které není způsobeno změnou chování zaměstnanců či jinou činností, ale pozvolným návratem úřadu do běžného režimu. Není možné zde uvést další odchylky od standardního stavu zaměstnanců na pracovišti, protože jsme se potýkali s nemocností a karanténou zaměstnanců.
- Prvotní zavedení systému vykazuje znatelný rozdíl v poklesu o 7 tun mezi lety 2015 a 2016, navýšení odpadu bylo způsobeno sérií rekonstrukcí na magistrátu v letech 2018 a 2019. Jak již bylo uvedeno, rok 2020 byl nestandardní a zvýšení množství odpadu v roce 2021 tedy není objektivní.

Graf č. 1: Celkové množství odpadu za roky 2015-2021

- Směsný odpad (t) – Směsný odpad v roce 2021 tvořil 85 % z celkového množství odpadu. Porovnání jednotlivých sledovaných skupin odpadu je patrné z grafu č. 2: **Zastoupení různých druhů odpadu.**
- V roce 2020 směsný odpad tvořil 66 % a vytríděné složky odpadu 34 %. Hodnoty v porovnání s minulým rokem jsou na první pohled skokově navýšeny, ovšem jak již bylo zmíněno, nízké hodnoty za rok 2020 nebyly způsobeny opatřeními a razantní změnou přístupu zaměstnanců k životnímu prostředí. Od prvopočátku měření byla v roce 2021 vytríděna vyšší hodnota odpadu, což je pozitivní, ale v porovnání s údaji za poslední tři roky je zřejmé snížení třídění odpadu. Navýšení množství směsného odpadu a snížení podílu vytríditelných složek má opět souvislost s opatřeními proti šíření koronaviru. Magistrát se ve standardním režimu řadí mezi pracoviště bez rizika infekce a bez odpadů z ochranných pomůcek, tedy roušek, respirátorů a jiných ochranných pomůcek, které se zařazují podle Katalogu odpadů do kategorie směsného komunálního odpadu. Správný postup při nakládání s ochrannými osobními prostředky: vložit do plastového obalu (sáčku, pytle), vložit do dalšího plastového obalu (pytle), pevně zavázat, povrch vnějšího obalu ošetřit dezinfekčním prostředkem, uložit do sběrné nádoby na směsný komunální odpad, nikdy nedávat mimo sběrnou nádobu, zamezit přístupu k odpadu cizím osobám. Tyto postupy jsou také důvodem zvýšení směsného komunálního odpadu za rok 2021.
- Zvýšení směsného komunálního odpadu je také následkem uzavření a omezení restauračních zařízení. Restauracní zařízení byly v některých částech roku uzavřena nebo byl výdej jídel umožněn v plastových obalech pro odnos na pracoviště. Také celkově omezený provoz a další nařízená opatření v kontrole při vstupu do restauračního zařízení mělo proto za následek zvýšenou spotřebu balených jídel.

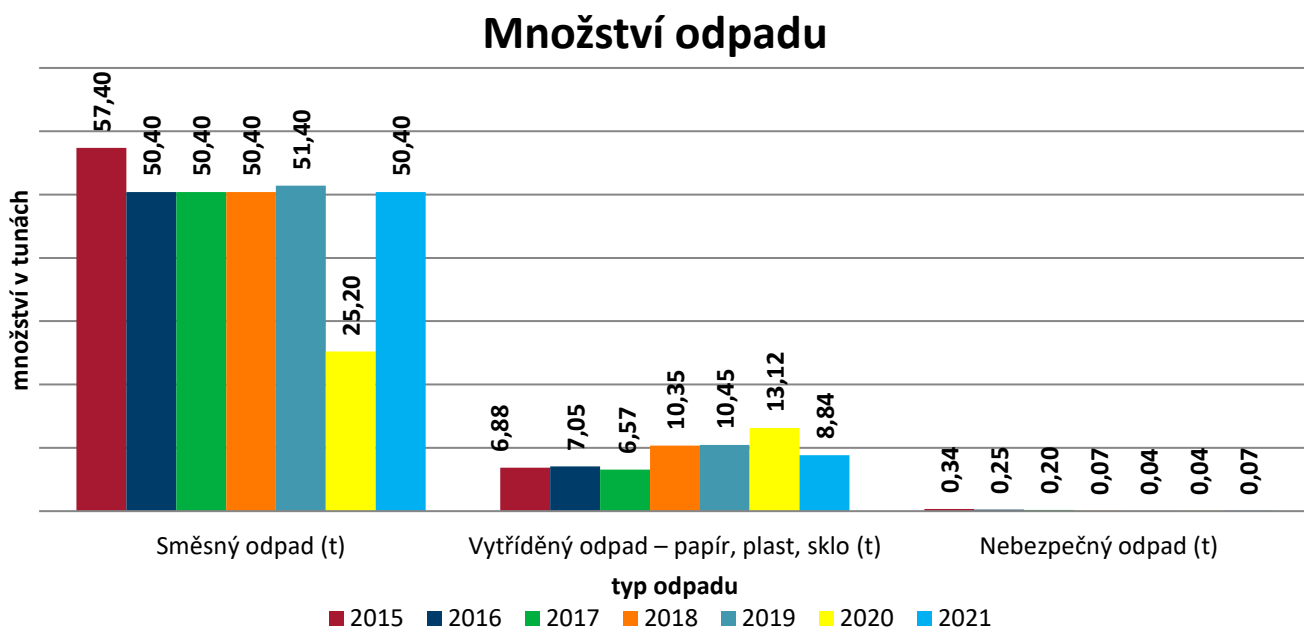
Zastoupení různých druhů odpadu z celku v %

Graf č. 2: Zastoupení různých druhů odpadu v roce 2021

- Nebezpečný odpad – přestože jsou na chodbách umístěny nádoby na nebezpečný odpad, spadají do této kategorie pouze použité samotesty, detekující přítomnost viru SARS-CoV-2, nikoliv ochranné pomůcky. Za rok 2021 bylo 0,069 tun tohoto odpadu a oproti předešlému roku bylo množství zvýšeno o 25 kilo.
- Vytríděný odpad – papír, plast, sklo (t) – poměr objemu vytríděného odpadu v tunách k celkovému množství odpadu je důležitým údajem, který je porovnáván v rámci jednotlivých let. Z celkového množství vyprodukovaného odpadu tvoří vytríděné složky 14,9 %. Oproti minulému roku, kdy vytríděné složky činily 34,2 %, se nedosáhlo zlepšení v třídění odpadu. V rámci sledování tohoto indikátoru je na zaměstnance více apelováno prostřednictvím školení, viz ve vyhodnocení úkolu: Osvěta zaměstnanců o správném třídění odpadů.
- Cílovou hodnotou pro splnění tohoto cíle bylo zvýšení poměru tříděného odpadu oproti roku 2020. Nejvyšší podíl vytríděného odpadu za sledované roky bylo v roce 2020, oproti roku 2019 bylo markantní zvýšení ve třídění a to o 25,6 %. Tento výsledek pravděpodobně nebyl vázán na opatření proti šíření nemoci covid-19, neboť bylo potvrzeno, že podmínky, nastavené v roce 2017, byly efektivní. V roce 2018 jsme docílili zvýšení podílu vytríděného odpadu oproti roku 2017 o 3,8 tun, což dokazuje, že zavedená opatření se osvědčila. Přestože jsme v podmínkách pokračovali, rok 2021 narušil žádané zvyšování ve třídění odpadu. Stále dbáme na osvětu zaměstnanců a zvýšení počtu košů na tříděný odpad. Poměr vytríděného odpadu v tunách se postupně zvyšoval, za rok 2015 to bylo 10,6 % z celku, v roce 2016 bylo vytríděno 12,2 % z celku, v roce 2017 bylo vytríděno 12 %, v roce 2018 a 2019 zůstal vytríděný poměr odpadu stejný, a to 17 % z celkového množství. V roce 2020 pak činil vytríděný odpad z celkového množství výrazně lepších 34,2 %. V roce 2021 byl razantní propad až pod hodnoty zavedených opatření v roce 2017 a vytríděný odpad představoval pouhých 17,5 % z celkového množství odpadu.

Celkové porovnání druhů odpadu v jednotlivých letech je zobrazeno v grafu č. 3: **Porovnání množství odpadu za roky 2015-2021**. Za rok 2021 se cíl v navyšování vytríděného odpadu nepodařilo splnit.

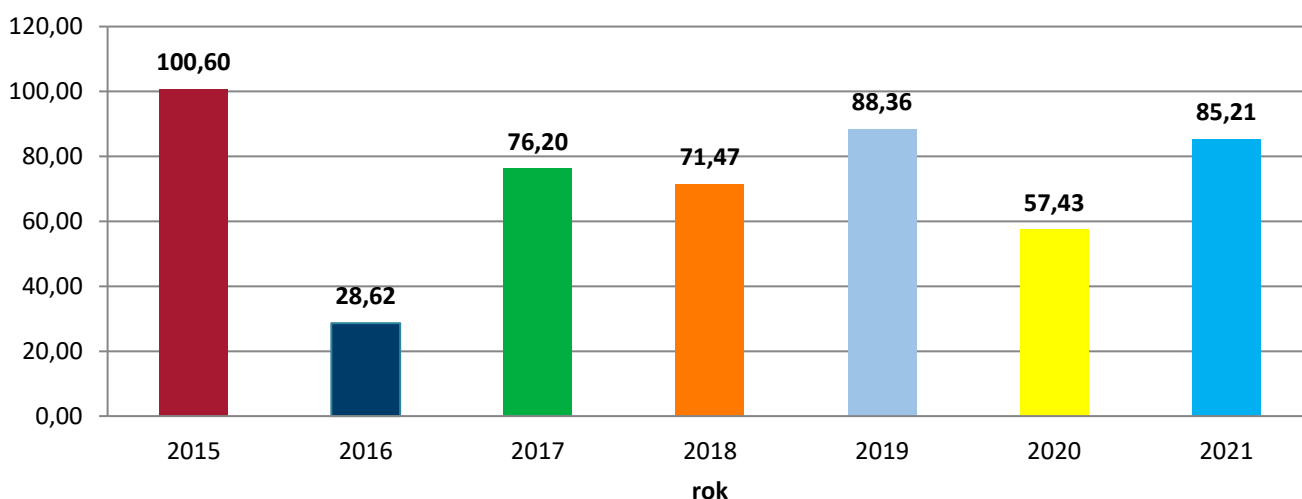

Graf č. 3: Porovnání množství odpadu za roky 2015-2021

Vyhodnocení množství odpadu připadajícího na jednoho zaměstnance je zobrazeno v grafu 4: **Množství odpadu na jednoho zaměstnance**, ovšem tyto údaje nejsou přesným ukazatelem. Hodnoty nelze jednoznačně vyčíslit z důvodu rozsáhlých rekonstrukcí v budovách magistrátu v minulých letech, které sebou nesly výrazné navýšení odpadu. Odpad z některých rekonstrukčních prací tak byl započítán do celkového množství odpadu, vyprodukovaného na magistrátu, přičemž ale nepatří mezi odpad, vytvořený zaměstnanci úřadu. V minulém roce bylo mnoho omezení v chodu úřadu, překážky na straně zaměstnavatele a zaměstnanci, kterým to agenda umožňovala, byli v režimu home office. V roce 2021 byl chod úřadu navrácen do plného režimu, s určitými úpravami, vyplývajícími z opatření proti šíření nemoci covid-19, týkala se však spíše ochranných pomůcek a testování na přítomnost viru, což značně zvýšilo množství odpadu.

Měřené množství odpadu v přepočtu na jednoho zaměstnance je vyhodnoceno z celkového množství odpadů k počtu zaměstnanců (696 osob za rok 2021).

Množství odpadu na jednoho zaměstnance (kg)

Graf č. 4: Množství odpadu na 1 zaměstnance

Magistrát v rámci své charakteristické činnosti pro kancelářskou práci dbá na základní opatření v oblasti nakládání s odpady, jímž je především předcházení vzniku odpadů. Jsou preferovány elektronické dokumenty, oboustranný tisk, tonery s opakovaným plněním, nákup kancelářských potřeb s ohledem na životní prostředí a preference výrobků z recyklovaného materiálu.

Celkový přehled produkce odpadů na magistrátu je uveden v příloze č. 1 této Hodnotící zprávy environmentální výkonnosti.

Upravit rozmístění a počet nádob na odpad dle vhodnosti, zjištění z interních auditů a připomínek zaměstnanců

V roce 2018 byl ve třech odborech magistrátu zahájen pilotní projekt na snížení počtu košů na směsný odpad ve společných a propojených kancelářích, který se osvědčil. V roce 2019 se rozšířil o další tři odbory. V roce 2020 došlo k redukci košů na směsný odpad ve všech společných a propojených dvou – a troj – kancelářích na celé budově magistrátu na Prokešově náměstí, na pracovištích na ulicích Gorkého, Sokolské, Špálově, 30. dubna a Pašerových. Byl navýšen počet nádob na tříděný odpad, což bylo dle dotazníkového šetření v minulých letech zaměstnanci vítáno.

Interní audity prověřily s kladným výsledkem povědomí a přístup zaměstnanců k EMS a třídění odpadů v návaznosti na Příkaz tajemníka č. 2/2011, který je dodržován. Celkově převládá dobré povědomí a přístup zaměstnanců k EMS. Interní audit 5/2021 prověřoval správné třídění odpadu ve společných prostorách Nové Radnice a ve vybraných kancelářích. Během auditu byly zjištěny neshody s výskytem neoznačených nádob na odpad a absence nádoby na plasty v kuchyňce pro zaměstnance. Vedoucí odboru hospodářské správy byl informován o průběhu auditu a obdržel z interního auditu protokol, následně informoval auditory a administrátora EMS o nápravě. Kontrolní audit uvedených neshod proběhne v prvním kvartálu roku 2022.

Snížení počtu nádob na směsný odpad a navýšení počtu nádob na tříděný odpad je v souladu s cíli systému EMS.

Osvěta zaměstnanců o správném třídění odpadu

V rámci sledování indikátoru vytríděného odpadu je na zaměstnance více apelováno formou školení, na kterých je také zdůrazňován Příkaz tajemníka č. 2/2011. Zaměstnancům jsou také prezentovány výsledky systému EMS a jsou pro ně vytvořeny materiály ve formě prezentací, jakým způsobem třídit odpad. Všichni zaměstnanci v roce 2020 prošli povinným školením BOZP a PO, v jejichž úvodu bylo zařazeno také školení EMS. Ve dvanácti školeních byli takto proškoleni všichni zaměstnanci MMO. Byl připomenut systém jako takový, naše environmentální politika, zdroje, kde zaměstnanci a veřejnost dohledají potřebné materiály a zajímavosti. Proškolení byli v třídění odpadu a seznámeni s výsledky za uplynulé roky od zavedení EMS. Nově nastupující zaměstnanci jsou o třídění odpadu informováni v rámci vstupního vzdělávání. Důvodem je napojení na ostravský způsob třídění svozovou společností OZO a.s. a někteří noví zaměstnanci z jiných měst by naše třídění nemuseli znát. Zaměstnanci magistrátu odpady třídí na jednotlivé druhy (papír, plasty, směsný odpad, sklo, elektroodpad a baterie). Do nádob na plastový odpad patří také kovy, tetra-paky, hliník, CD a DVD, obaly od smetanek, víčka od jogurtů, polystyren, kancelářské sponky a další.

Nádoby na třídění odpadu, zpětný odběr drobných elektrospotřebičů a baterií jsou umístěny v přízemí u vratnic pro zaměstnance a také přístupné pro veřejnost.

V roce 2021 byli zaměstnanci také vyzváni k vyplnění dotazníku, jehož jedna část se týkala třídění odpadů. Zjišťovala, kolik zaměstnanců třídí odpad, zda mají informace, jak třídit a kde jsou umístěné nádoby, jestli má třídění odpadu v pracovním prostředí význam a návrhy na zlepšení pro třídění odpadu. Podrobné vyhodnocení dotazníku je uvedeno v kapitole: Obecný cíl č. 6: Podpora a organizace ekologické osvěty, realizace projektů, poskytování dotací.

3 Obecný cíl č. 2: Snížení spotřeby kancelářského papíru v rámci MMO

Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby kancelářského papíru

Indikátorem pro plnění cíle je:

- Celková spotřeba papíru (balíky) – v grafu č. 5: **Spotřeba papíru** a č. 6: **Spotřeba papíru na jednoho zaměstnance** jsou zobrazeny údaje za roky 2015 až 2021. V grafu č. 5 se jedná o celkovou spotřebu, kdy množství papíru je řešeno v kusech balíků (ne beden). Graf č. 6: **Spotřeba papíru na jednoho zaměstnance**, znázorňuje roční spotřebu množství papíru v balících na jednoho zaměstnance.

Z obou grafů níže je patrný vývoj ve snižování spotřeby papíru v činnosti úřadu. Prvotní změny byly zavedeny v roce 2018 a 2019 ve způsobu oboustranného tisku a hodnoty ukazují, že byly účinné. Další přínos byl v zavedení elektronizace oběhu dokumentů – IS GINIS, kdy se jednotlivé účetní doklady, jež byly doposud v papírové podobě, začaly nahrazovat elektronickou formou. Projekt má pozitivní dopad na spotřebu papíru na všech odborech magistrátu.

Z důvodu omezení chodu úřadu v roce 2020 byla urychlena některá plánovaná opatření. Značnou úsporu přineslo zavedení elektronizace materiálů pro radu města. Opatření bylo urychleno v rámci dalších opatření v souvislosti s pandemií koronaviru. Značná část materiálů je kopírována na odboru hospodářské správy v rozmnožovně. V roce 2019 byla spotřeba 950 balíků papíru, v roce se evidovalo snížení spotřeby a bylo použito 400 balíků. Za rok 2021 bylo použito 480 balíků papíru.

Při nákupu nových tiskáren dbát na to, aby byly vybaveny funkcí oboustranného tisku

IT oddělení dlouhodobě plní nastavený úkol a to, že jsou nakupovány nové tiskárny s vybavením oboustranného tisku. Staré tiskárny byly postupně obnovovány a na úřadu jsou již pouze tiskárny s oboustranným tiskem (mimo dokladové a speciální tiskárny čarového kódu), nakupují se pouze tyto tiskárny.

Na zařízeních (kopírky, tiskárny apod.), která umožňují využívat oboustranný černobílý tisk (prioritně přednastaveno) nebo kopírování vždy upřednostňovat takovéto nastavení, případně tisknout dvě stránky textu na jednu stránku papíru

Úkol je plněn.

IS GINIS – kontrola projektu elektronického oběhu dokumentů

V roce 2021 byla na MMO dokončena implementace elektronického oběhu dokumentů v systému Ginis, a to v agendě UCT (Účetnictví) a POK (Pokladna – výdajová), tímto došlo k úspoře kancelářského papíru a toneru.

Zavedená opatření ke snižování spotřeby papíru:

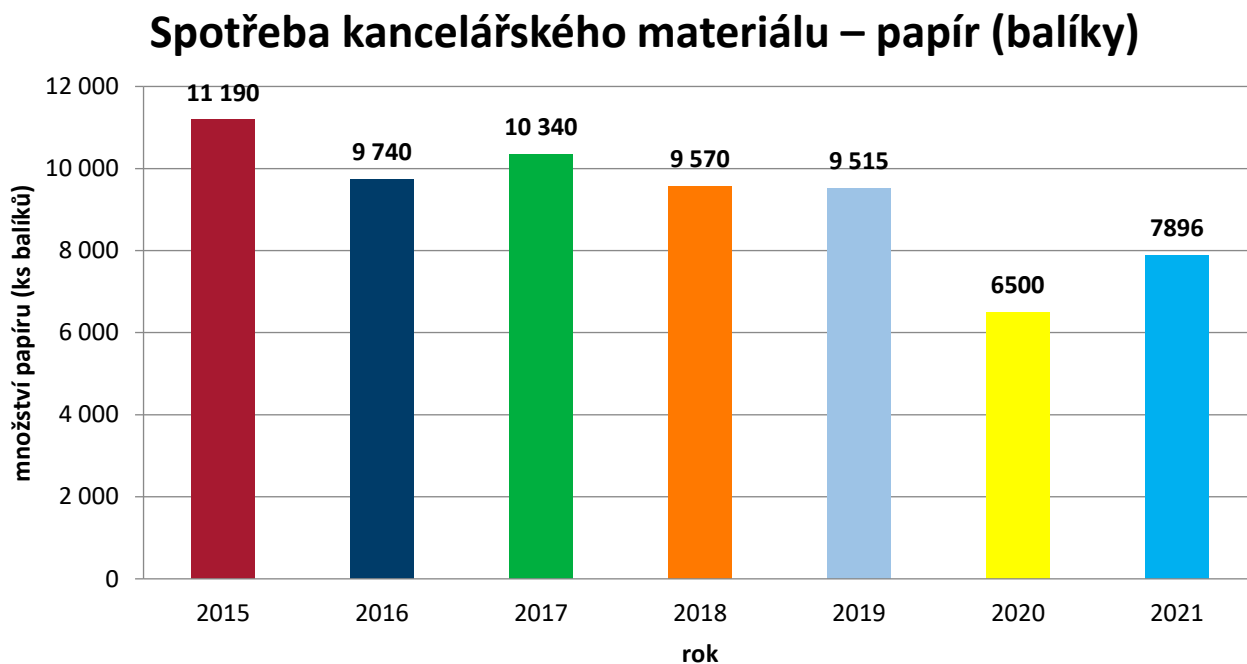
- Při nákupu nových tiskáren je dbáno, aby splňovaly funkci oboustranného tisku.
- Na kopírkách a tiskárnách je prioritně přednastaven oboustranný ekonomický černobílý tisk.
- V e-mailové komunikaci byla k podpisům v Outlooku zavedena povinná informace „Zvažte, zda je nutno tuto zprávu tisknout!!! Šetřeme naše životní prostředí!!!“.

- Preference elektronických dokumentů.
- IS GINIS – projekt elektronického oběhu dokumentů.
- Materiály pro radu města v elektronické podobě.

Tato opatření také souvisí s opatřením předcházení vzniku odpadů.

V souvislosti s výše zmíněnými opatřeními byla celková spotřeba papíru v roce 2020 oproti roku 2019 nižší o 3 015 balíků. Dané snížení je za měřené období nejvyšší. Celkovou spotřebu papíru se v roce 2021 nepodařilo oproti předešlému roku snížit, spotřeba byla navýšena o 1 396 balíků papíru. Ovšem rok 2020 byl kritický v souvislosti s omezením a fungování nejen našeho úřadu. Zavedená opatření byla správná a vedou k trvalému snížení balíků papíru, především v elektronizaci materiálu pro radu města. Vůči sledovaným letům je rozdíl snižování spotřeby zřejmý a v porovnání s rokem 2019 se spotřeba snížila o 1 619 balíků, což považujeme za velmi přínosné nejen ve snížení spotřeby papíru, ale také ve snížení následného odpadu.

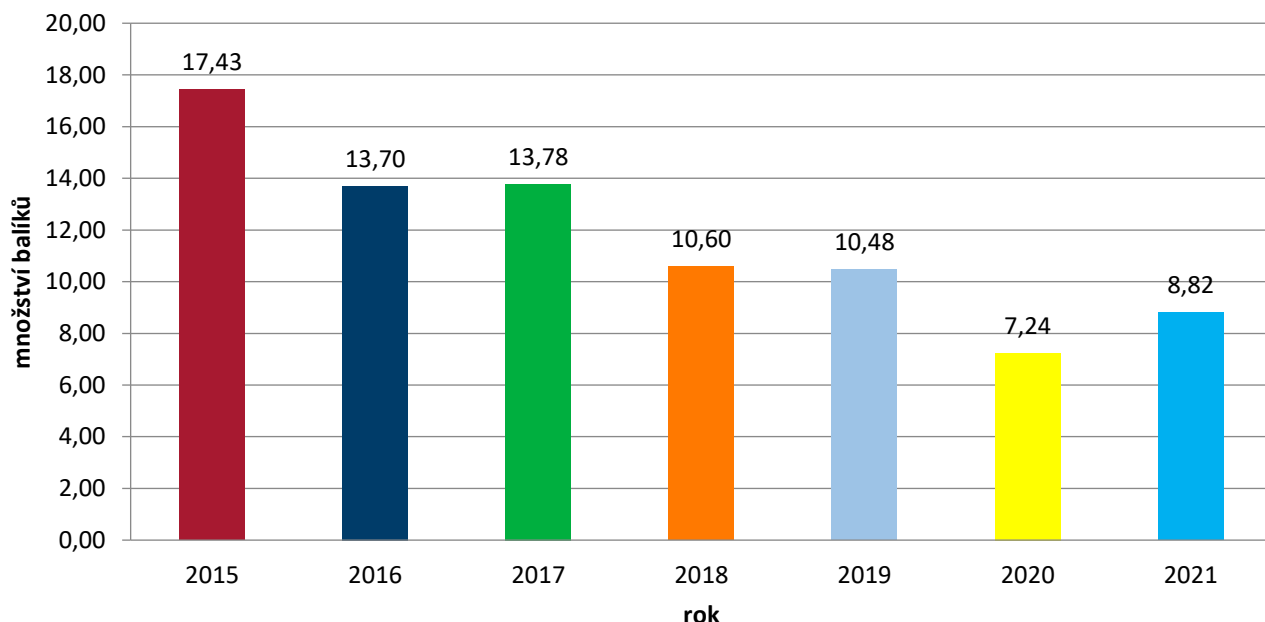
Od počátku měření v porovnání s rokem 2021 došlo k 30% snížení spotřeby balíků papíru, které hodnotíme velmi kladně, přestože cíl pro rok 2021 nebyl splněn.

Graf č. 5: Spotřeba papíru

Jeden zaměstnanec za rok 2021 spotřeboval průměrně necelých 9 balíků papíru. Od počátku měření jsme docílili o snížení spotřeby balíků papíru o 50 %.

Spotřeba papíru (balíků) na 1 zaměstnance

Graf č. 6: Spotřeba papíru na jednoho zaměstnance

Zavedená opatření pro úsporu spotřeby papíru se projevila jako přínosná a zlepšující systém. Při plnění tohoto cíle se zavedla některá opatření, která v porovnání s ostatními hodnotami měření cílů, se v roce 2021 nevrátila do původního stavu v takové míře a vedla k trvajícimu trendu snížení spotřeby papíru.

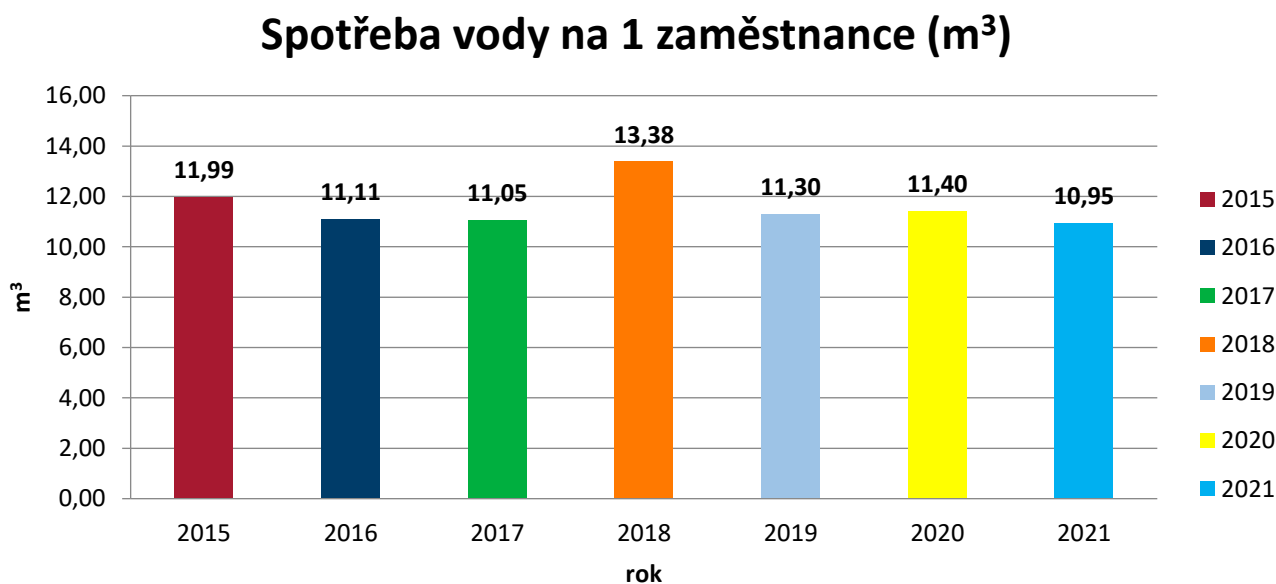
4 Obecný cíl č. 3: Snižování spotřeby vody a toaletního papíru v rámci MMO

Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby vody

Indikátorem pro plnění cíle je:

- Spotřeba vody v m³ na osobu – graf č. 7: **Spotřeba vody na 1 zaměstnance** za období 2015 až 2021 zobrazuje vývoj v úspoře a úspěšnost nastavených opatření vedoucí k snížené spotřebě vody v přepočtu na zaměstnance. Tento údaj není přesný v propočtu na jednoho zaměstnance, protože spotřeba je měřená za celý chod úřadu, tedy i spotřeba veřejností, rekonstrukce a další činnosti nutné k chodu úřadu. Vedení úřadu tento cíl cílevědomě plní a je investováno do moderních technologií, které k této úspoře vedou. Zaměstnanci jsou na školeních, na intranetu v sekci systému environmentálního managementu a také na webu zdravaova.cz informování o úsporách vody a o opatřeních vedoucích ke snížení spotřeby vody.

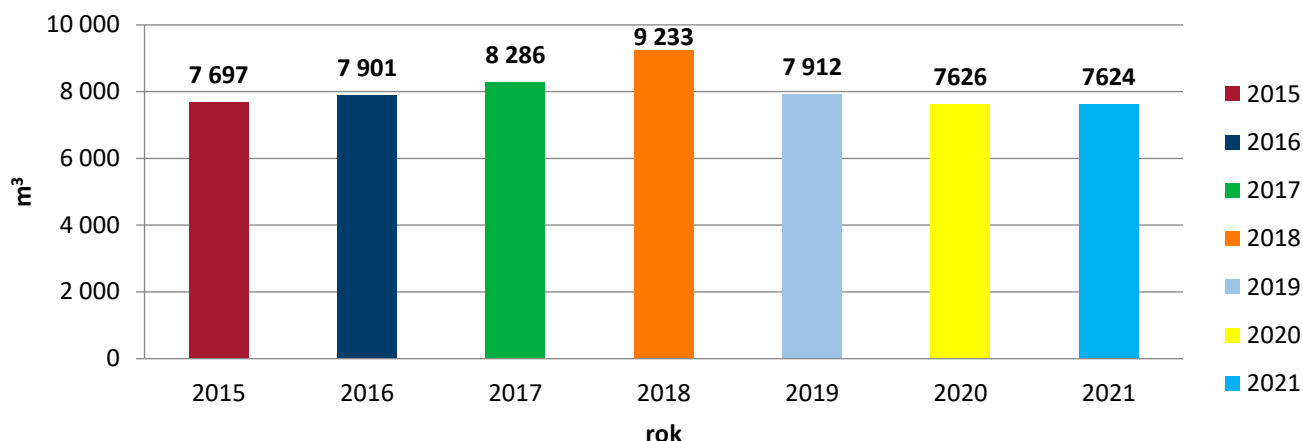
V roce 2021 byla nejnižší spotřeba vody na jednoho zaměstnance, oproti roku 2020 byla spotřeba snížena o 4 %. Spotřeba vody je vyhodnocována pro 696 zaměstnanců.

Graf č. 7: Spotřeba vody na 1 zaměstnance

Graf č. 8: **Celková spotřeba vody** ukazuje, že výrazné zvýšení bylo za sledované roky pouze v roce 2018 a to z důvodu rekonstrukce budovy magistrátu, hodnoty jsou tedy ovlivněny činnostmi, která není spjatá s nastaveným opatřením a přímou spotřebou zaměstnanců. V roce 2021 došlo ke snížení spotřeby vody na 7 624 m³ a byla tak spotřeba vody nejnižší za sledované roky. Opatření proti zvyšování spotřeby vody byla dodržena. Systémy pro úsporné splachování na WC a zásobníky papíru do jednotlivých kabiněk jsou průběžně instalovány při rekonstrukcích. Dochází také k postupné výměně klasických kohoutkových baterií za úsporné pákové modely. Modernizace zařízení a nastolená úsporná opatření pokračovala také v roce 2021.

Spotřeba vody (m³)

Graf č. 8: Celková spotřeba vody

Níže uvedené dílčí úkoly jsou dalším opatřením, které vedou ke snížení spotřeby s negativním dopadem na životní prostředí pro potřeby zaměstnanců.

Instalovat systém úsporného splachování na WC (dělená splachovadla);

Systém úsporné splachování je instalován průběžně, při rekonstrukci celé místnosti, nebo při poruše zařízení. Rok 2021 byl z důvodu finančních úspor omezen a celkové rekonstrukce místností neproběhly. V roce 2022 proběhne II. etapa rekonstrukcí, přičemž bude zmodernizováno více než dvacet místností.

Instalování zásobníků na toaletní papír přímo do kabin WC zaměstnanců

Zásobníky na toaletní papír jsou instalovány na toalety zaměstnanců dle rekonstrukčních prací. V roce 2020 bylo nainstalováno dvacet zásobníků na toaletní papír především do rekonstruovaných toalet v levém křídle vrátnice. Průběžně, dle jednotlivých instalatérských rekonstrukcí, budou zásobníky na toaletní papír nainstalovány ve všech kabinkách pro zaměstnance. Zaměstnanci si tedy z rolí odebrali jen množství, potřebné k osobní hygieně, bez nutnosti brát s sebou do kabin „rezervu“. V rámci interních auditů, ale nad rámec zaměření příslušných auditů bylo zjištěno, že opatření je zaměstnanci vnímáno velmi kladně, ovšem především z důvodu pohodlí. Na toaletách pro veřejnost dané opatření nevedlo k úspoře.

V roce 2022 je v rámci II. etapy naplánováno rekonstruovat zhruba dvacet místností, ve kterých dojde k instalaci zásobníků na toaletní papír do kabin WC zaměstnanců.

Postupně instalovat pákové baterie, tam kde nejsou, i perlátory

Instalatérské práce jsou vykonávány v průběhu roku i mimo plánované rekonstrukce a dle potřeby obnovy jsou vyměňovány pákové baterie pro úsporu vody. Perlátory, které slouží k úspoře vody zvýšením jejího objemu přimícháním vzduchových bublin, jsou již součástí všech vodovodních baterií. V roce 2021 bylo vyměněno zhruba 10 % kohoutkových baterií za pákové v rekonstruovaných kancelářích zaměstnanců nebo při poruše baterie.

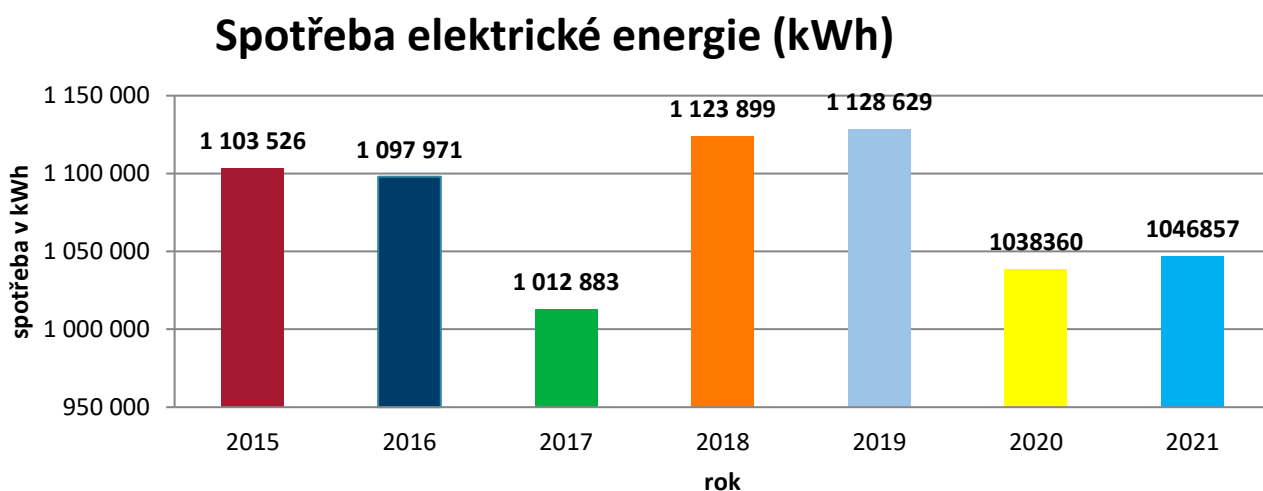
Za dobu měření byla v roce 2021 evidována nejnižší celková spotřeba vody, tak spotřeba vody na jednoho zaměstnance a úkol byl splněn.

5 Obecný cíl č. 4: Snižování spotřeby elektrické energie, spotřeby tepla a vyhodnocování uhlíkové stopy v rámci MMO

Specifický cíl: Dosáhnout snížení spotřeby elektrické energie a tepla

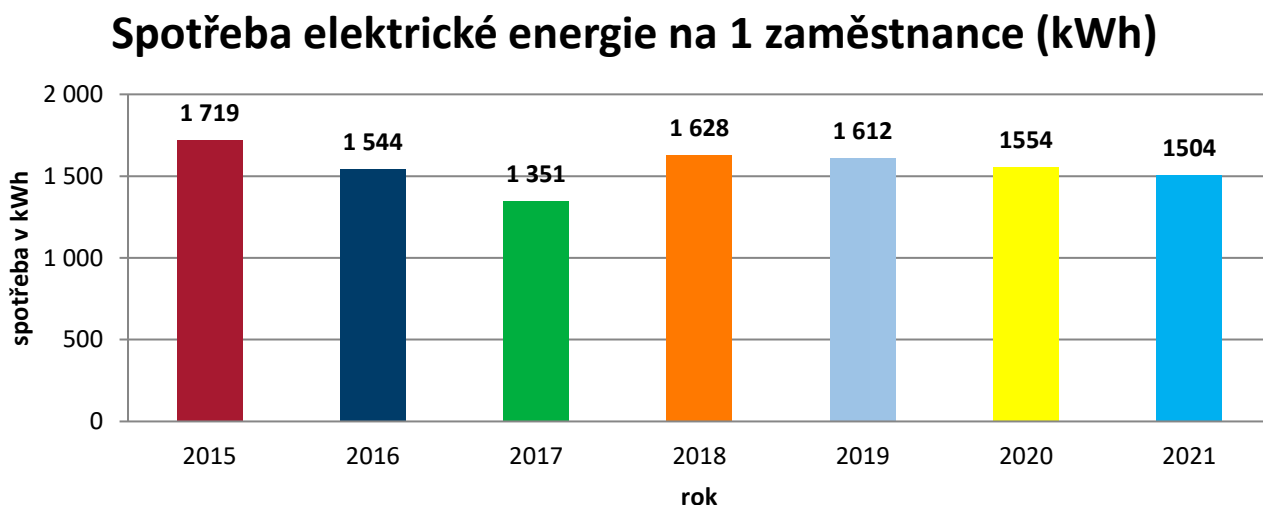
Snižování spotřeby elektrické energie v rámci MMO

- Spotřeba elektřiny v kWh – graf č. 9: **Spotřeba elektrické energie** za roky 2015 až 2021. V roce 2021 došlo k nárůstu spotřeby energie oproti roku 2020 o necelé 1 %, oproti výchozímu roku 2015 jsme spotřebu snížili o 5 %.

Graf č. 9: Spotřeba elektrické energie

- Spotřeba elektřiny přepočítaná na jednoho zaměstnance – viz graf č. 10: **Spotřeba elektrické energie na jednoho zaměstnance** se snížila oproti roku 2020 o 3,2 %, oproti výchozímu roku 2015 se docílilo snížení o 12,5 %.

Graf č. 10: Spotřeba elektrické energie na jednoho zaměstnance

V roce 2019 byly pro budovu instalovány nové měřiče, spotřeba je tedy určena přesněji, než v minulých letech a nyníjší zlepšování ve snížení spotřeby elektrické energie je následkem zavedených opatření. Rok 2021 vykazuje snížení, přestože jsou hodnoty kWh za rok 2020 nižší. Ovšem tento rok byl specifický v různých opatřeních proti šíření koronaviru a značné snížení spotřeby nebylo za běžného chodu úřadu. Rok 2022 bude rozhodující, ukáže, zda nastavená opatření vedou ke snížení spotřeby elektrické energie.

Každý rok je také jiný v nutné spotřebě elektrické energie nejen pro pohodlí zaměstnanců. Musíme tedy vzít v potaz délku topné sezóny, potřebu klimatizování místností a sluneční dny z důvodu svícení v kancelářích.

Snižování spotřeby tepla v rámci MMO

Budova Nové radnice v roce 2020 pomyslně oslavila 90 let. Radnice však není jenom úřad, je významnou kulturní památkou. Lidé navštěvují budovu za vzděláním v rámci různých konferencí či seminářů, kulturního vyžití při rozličných koncertech před budovou radnice či v rámci výstav ve foyer budovy. Opomenout nelze ani historický kontext, návštěvníci směřují do reprezentativních prostor sálů rady či zastupitelstva při oblíbených dnech otevřených dveří. Magistrát hojně navštěvují i turisté, jejichž cílem je pohlédnout na město z vyhlídky radniční věže.

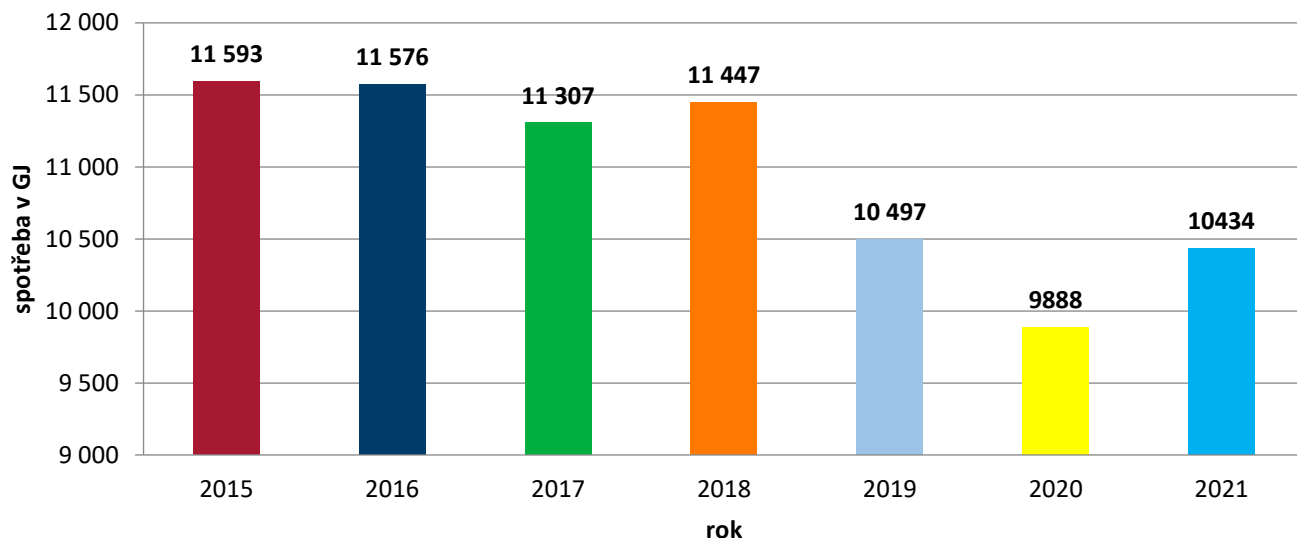
Budova prošla v roce 2018 a 2019 rekonstrukcí, kdy došlo k výměně původních oken za nová. Stále ještě zbývá velká část oken původních, které budově způsobují značné tepelné ztráty. Vzhledově splňují nová okna požadavky památkářů, přesto jsou vyrobena novými technologiemi s vysokou izolační schopností. Po jejich instalaci do celé budovy předpokládáme další pokles tepelných ztrát a tím i spotřeby tepelné energie, tak, aby byly dodrženy podmínky na pracovištích dle příslušných norem.

Při vyhodnocení za sledované období bylo snížení spotřeby tepla po rekonstrukci oken výrazné. Spotřeba tepla se odvíjí od venkovní teploty a požadavku systému tepelné soustavy v souvislosti s komfortem zaměstnanců.

Jak ukazuje graf č. 11: **Spotřeba tepla**, v roce 2021 došlo k meziročnímu nárůstu spotřeby tepelné energie oproti minulému roku o 546 GJ. Výrazné snížení spotřeby je z grafu zřejmé po rekonstrukci oken.

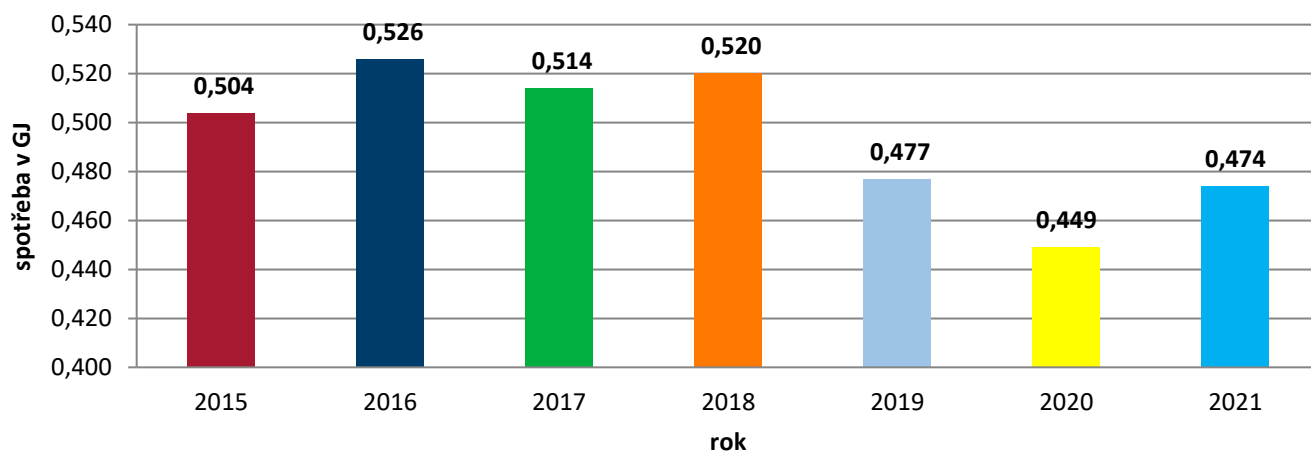
Jak již bylo uvedeno, režim zaměstnanců v roce 2020 byl omezený a některé kanceláře nebyly vytápěny. To vyobrazuje také graf č. 12: Spotřeba tepla na 1m² plochy.

Spotřeba tepla (GJ)

Graf č. 11: Spotřeba tepla (GJ)

Spotřeba tepla na 1m² plochy a rok (GJ)

Graf č. 12: Spotřeba tepla na 1m² plochy za rok (GJ)

Graf č. 12: **Spotřeba tepla na 1 m² plochy za rok** potvrzuje trend určený grafem celkové spotřeby tepla, který je popsán výše.

Umístění čidel pro rozsvícení světla do předsíněk na WC

Dle konání rekonstrukcí jsou do předsíněk na WC instalována pohybová čidla, která se vzhledem k principu fungování hodí do prostor, ve kterých se zaměstnanci zdržují krátkou dobu, případně jimi jen prochází. Použití tohoto způsobu rozsvícení je velkým přínosem pro pohodlí zaměstnanců a také se nezůstává v místnosti svítit, když to není zapotřebí.

Sledování uhlíkové stopy úřadu MMO

Vyhodnocení uhlíkové stopy MMO probíhá kontinuálně a zpracování probíhá s roční periodou, sběr údajů probíhá také pro podobně zaměřené agendy. Patří mezi ně inventarizace uhlíkové stopy celého města Ostravy v rámci jeho působení v Paktu starostů a primátorů a také prokazování dosažených cílů a přínosů v oblasti úspory emisí CO₂ v rámci naplňování Akčního plánu udržitelné energetiky města Ostravy.

Při nákupu výpočetní techniky a dalších elektrospotřebičů dbát na jejich energetickou úspornost a řídit se energetickým štítkem

Při nákupu nové techniky je dbáno na výběr zařízení s nižší spotřebou, např. modernější počítače a monitory. Někteří zaměstnanci mají k pracovní činnosti místo stolního počítače notebooky, které mají nižší spotřebu. V budově jsou měněny klasické žárovky za led žárovky, v předsíňkách toalet jsou průběžně instalována pohybová čidla a na chodbách stmívací čidla. Významně by se na spotřebě energie podepsala také výměna dnes již překonaných trubkových zářivkových svítidel v kancelářích a na chodbách. Předpokládá se, že po ukončení rekonstrukcí a modernizaci elektrických zařízení spotřeba energie dále klesne.

Zpracování informačních materiálů pro zaměstnance o dosažených energetických úsporách

Úkol ve zpracování informačních materiálů pro zaměstnance nebyl v roce 2021 splněn. V rámci tohoto cíle bude v roce 2022 zpracován materiál s informací i za rok 2021 s využitím informací v rámci vyhodnocení uhlíkové stopy MMO.

V oblasti osvěty a informovanosti zaměstnanců a veřejnosti o dosažených úsporách bylo komunikováno v rámci webových stránek věnovaných kvalitě životního prostředí „ZdravaOva.cz“. Články shrnující dosavadní vývoj v oblasti úspor produkce CO₂ v rámci vyhodnocení prostřednictvím emisních inventur Akčního plánu udržitelné energetiky.

V rámci informačních materiálů byl vydán Příkaz tajemníka č. 2/2011, kterým se stanovují pravidla provozu příznivého k životnímu prostředí pro určená pracoviště MMO, tento příkaz byl následně rozšířen o dodatek.

Pilotní projekt na snížení spotřeby tepla – úprava měření a regulace vytápění Nové radnice

Každá kancelář a místnost v rámci budovy funguje zvlášť a umožňuje individuální nastavení. Soustava také optimálně reaguje například na tepelné zisky osluněním. Vytápění tak může být v některých místnostech sníženo, tedy do radiátoru je pouštěná voda o nižším stupni teploty, nebo může být vytápění zcela vypnuto, zatímco na neosluněných stranách budovy se stále vytápí.

Regulace je řízená chytrou centrální jednotkou, tato jednotka pracuje na základě čidel individuálně s každou místností a umožňuje tak flexibilní regulaci. Regulace teploty měří a srovnává skutečnou teplotu v místnosti s požadovanou teplotou a podle potřeby ohlašuje řídicí jednotce, zda je nutno zvýšit nebo snížit topný výkon. Díky tomu regulátory teploty dodržují stálou teplotu v nastaveném čase a maximálně úsporný provoz.

V kancelářích, vybavených klimatizací, si do jisté míry mohou teplotu v místnosti nastavovat zaměstnanci. Pokud systém vyhodnotí nevhodně nastavenou klimatizaci, je zbytečně vysoký odběr energie např. dlouhodobým klimatizováním místnosti, odběr po skončení pracovní doby a další ukončen.

Vyhodnocení uhlíkové stopy úřadu MMO za předešlé období

Vyhodnocení uhlíkové stopy je se značným zpožděním a neváže se tedy k roku 2021 dle vyhodnocení cílů této zprávy. Uhlíková stopa Magistrátu města Ostravy byla vydána v červnu 2020 a na základě požadavku na zveřejňování Hodnotících zpráv v březnu ji nebylo možné v minulé zprávě uvést. Počáteční rok pro výpočty vycházel z dat z roku 2015, tedy shodný se zprávou, a rok výpočtu byl rok 2018.

Uhlíková stopa úřadu je měřítkem v množství skleníkových plynů v rámci dopadu na životní prostředí způsobená činností zaměstnanců, vyjadřuje se v ekvivalentech oxidu uhličitého (CO₂), udává se v hmotnostních jednotkách – kilogramech a tunách. Uhlíková stopa je tedy množství oxidu uhličitého a ostatních skleníkových plynů, uvolněné během životního cyklu produktu, který používáme, poskytnutím služby, dopravou, a podobně.

Protokol o skleníkových plynech dělí uhlíkovou stopu na tři kategorie:

Emise kategorie 1 (Scope 1) jsou přímé emise, které podnik přímo kontroluje např. auta vlastněná úřadem.

Emise kategorie 2 (Scope 2) nepřímé z energie, jsou emise spojené se spotřebou nakupované energie, které nevznikají přímo v podniku, ale jsou důsledkem jeho aktivity.

Emise kategorie 3 (Scope 3) další nepřímé jsou emise, které vznikají jako následek aktivit podniku, které vnikají ze zdrojů nekontrolovaných daným podnikem a nespádají do Scope 2. Např.: služební cesty prostředkem, který podnik nevlastní, ukládání odpadu na skládku a další.

Výpočet proběhl metodou GHG Protokolu, tedy světově nejpoužívanějším přístupem k vykazování emisí skleníkových plynů. Výsledkem výpočtu je certifikát, Obrázek 1: Protokol uhlíkové stopy Magistrátu města Ostravy. Jak je uvedeno, úřad vyprodukoval 2 620,8 tun CO₂e za rok 2018 a vykazujeme snížení oproti měřenému roku 2015.

UHLÍKOVÁ STOPA

je nepřímým ukazatelem spotřeby energií, výrobků a služeb. Měří množství skleníkových plynů, které odpovídají aktivitám či produktům firmy v daném kalendářním roce. Postupy stanovení emisí GHG jsou kodifikovány v normě ČSN ISO 14064 - Skleníkové plyny, ISO 14067 - Uhlíková stopa produktu a mezinárodním standardem GHG Protocol. Měřítkem uhlíkové stopy jsou ekvivalenty CO₂.

Tento certifikát je dokladem, že výpočet uhlíkové stopy byl proveden v souladu s výše uvedenými standardy.

Magistrát města Ostravy

ORGANIZACE

Uhlíková stopa společnosti

PRODUKT/OBLAST

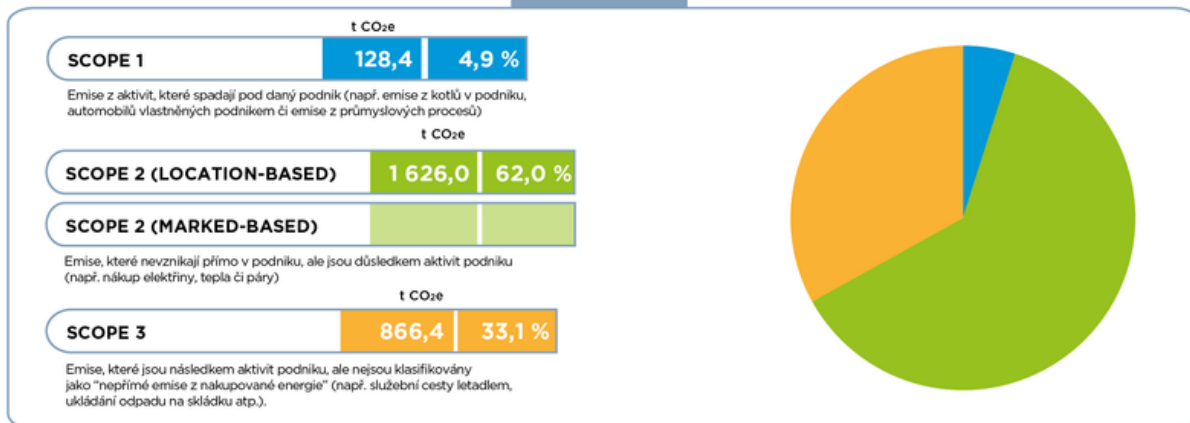
2018

ROK VÝPOČTU

2015

VÝCHOZÍ ROK

VÝSLEDEK

INDIKÁTORY A TRENDY

Trend znázorněný šipkami odráží srovnání oproti počátečnímu roku 2015.

16. 6. 2020

DATUM

Rudná

MÍSTO

PODPIS

CI2, o. p. s., Jeronýmova 337/6, 252 19 Rudná

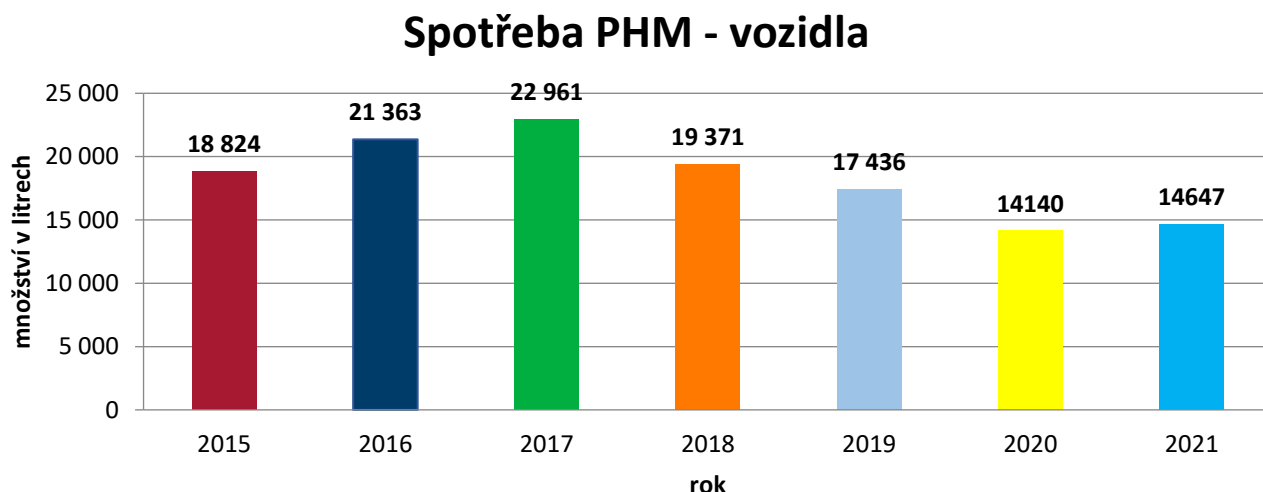
Obrázek 1: Protokol uhlíkové stopy Magistrátu města Ostravy

6 Obecný cíl č. 5: Ekologizace provozu osobních vozidel MMO a podpora alternativních způsobů dopravy

Specifický cíl: Snížení vyprodukovaných emisí z provozu vozidel MMO

Indikátorem pro plnění tohoto cíle je:

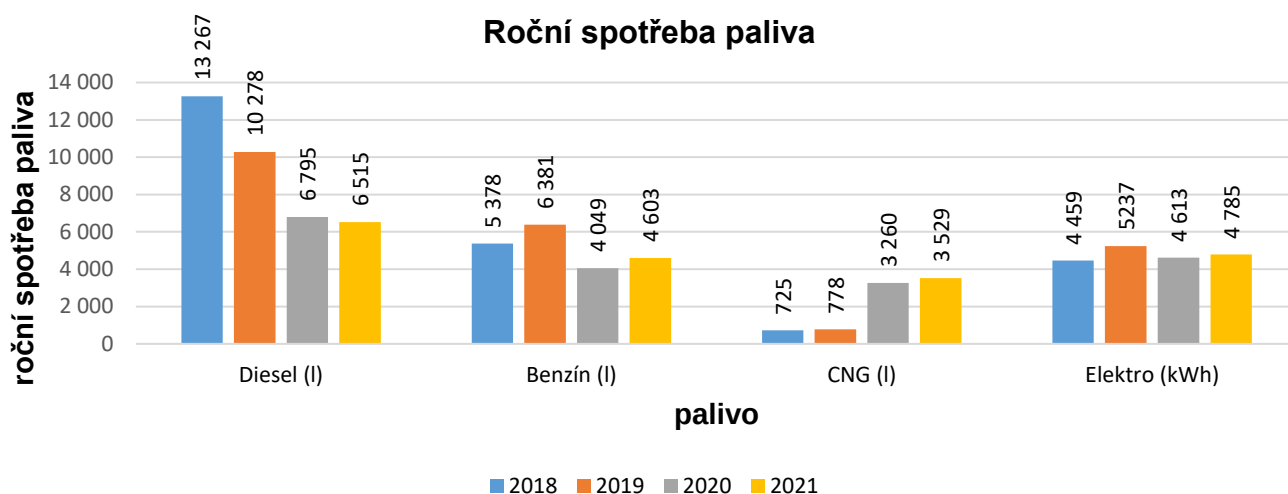
- Celková spotřeba PHM – viz graf č. 13: **Spotřeba PHM**, je porovnávána spotřeba PHM v litrech za rok 2015 až 2021. V roce 2020 byla za sledované období spotřeba PHM nejnižší, což bylo zapříčiněno opatřením proti šíření nemoci covid-19, tedy nižším počtem pracovních výjezdů a omezení kontaktu v rámci kontrol.
- Oproti loňskému roku se zvýšila spotřeba PHM o 507 litrů. Tento rok již neměl tolik omezení, ovšem vykonaných cest stále nebylo tolik, jako v běžném režimu magistrátu. Oproti loňskému roku bylo uskutečněno více cest, tedy s vyšším nájezdem o 3 588 km (km počítány bez započtení nájezdu elektrovozidel). Hodnoty uvedené v grafu jsou celkové spotřeby pohonných hmot – nafta, benzín a CNG v litrech za sledované roky.

Graf č. 13: Spotřeba PHM

Auta na elektrický pohon má úřad k užívání od roku 2018, ve kterém se s nimi ujelo 28 373 km se spotřebou 4 529 kWh. V roce 2020 byl s elektromobily nájezd 30 348 km se spotřebou 4 613 kWh. Za rok 2021 se čtyřmi vozy na elektrický pohon ujelo 30 685 km se spotřebou 4 785 kWh. Průměrná spotřeba činila 15,59 kWh/km. Oproti loňskému roku byla průměrná spotřeba vyšší o 0,39 kWh.

Rozdělení roční spotřeby PHM – viz graf č. 14: **Rozdělená roční spotřeba PHM**, znázorňuje čerpané pohonné hmoty v letech 2018 až 2021 z důvodu pořízení elektromobilů v roce 2018. Opět je nejvíce využívaným palivem nafta, přestože to již není takový markantní rozdíl oproti roku 2018. Magistrát má v užívání tak jako v loňském roce 10 naftových vozidel a nájezd byl oproti roku 2020 nižší o 8 184 km, ale s vyšší spotřebou skoro o 1 litr na 100 km. Nejvyšší spotřebu má odtahové vozidlo, které disponuje vysokou stabilitou a tažnou silou s natankováním za rok 2021 2 616 litrů a průměrnou roční spotřebou 35,5 litrů na 100 kilometrů. Vysoká spotřeba vozidla není jen při spotřebě na ujetý kilometr, je také navýšená při samotné odtahové činnosti, která je variabilní dle hmotnosti odtahovaného nákladu (auta). Roční spotřeba oproti loňskému roku nevykazuje výrazné rozdíly v žádném spotřebovaném palivu.

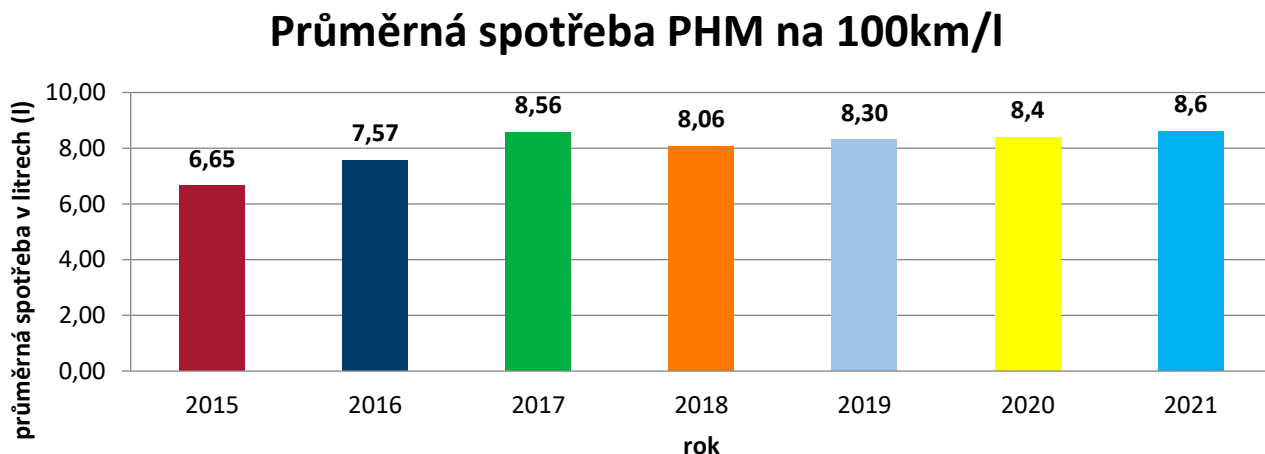
Graf č. 14: Rozdělená roční spotřeba PHM

Vozový park Magistrátu města Ostravy se v počtech 26 vozidel k užívání oproti minulému roku nezměnil, přestože je našim cílem snížit počet nejen naftových vozů za elektromobily. Hlavní reorganizace vozového parku byla v minulých letech po pořízení elektromobilů. V roce 2018 čítal vozový park 18 naftových vozů, 9 benzínových, 2 vozy CNG a 4 elektro vozy a ročně jsme snižovali, jak počet naftových vozidel, tak celkový počet.

Viditelné snížení spotřeby dieselu bylo v roce 2020, kdy byl snížen počet naftových vozů. Nyní má magistrát v užívání 10 naftových vozů. Osm aut s benzínovými motory, z toho jeden typu plugin-hybrid. 4 CNG a čtyři elektromobily.

V roce 2021 bylo tímto vozidlem provedeno 585 zpoplatněných odtahů a 200 výjezdů a odtahů bez poplatku (veřejný zájem, marné výjezdy a odtahy pro MMO, MPO). V roce 2020 bylo zpoplatněných odtahů o 69 méně a taky bylo o 30 méně provedených výjezdu a odtahů bez poplatku.

- Průměrná spotřeba PHM na 100 km – viz graf č. 15: **Průměrná spotřeba PHM**, se oproti minulým letům zvýšila, byť je rozdíl minimální. Oproti loňskému roku se průměrná spotřeba paliva spalovacích motorů z 8,4 litrů na 100 km zvýšila na 8,6 litrů.

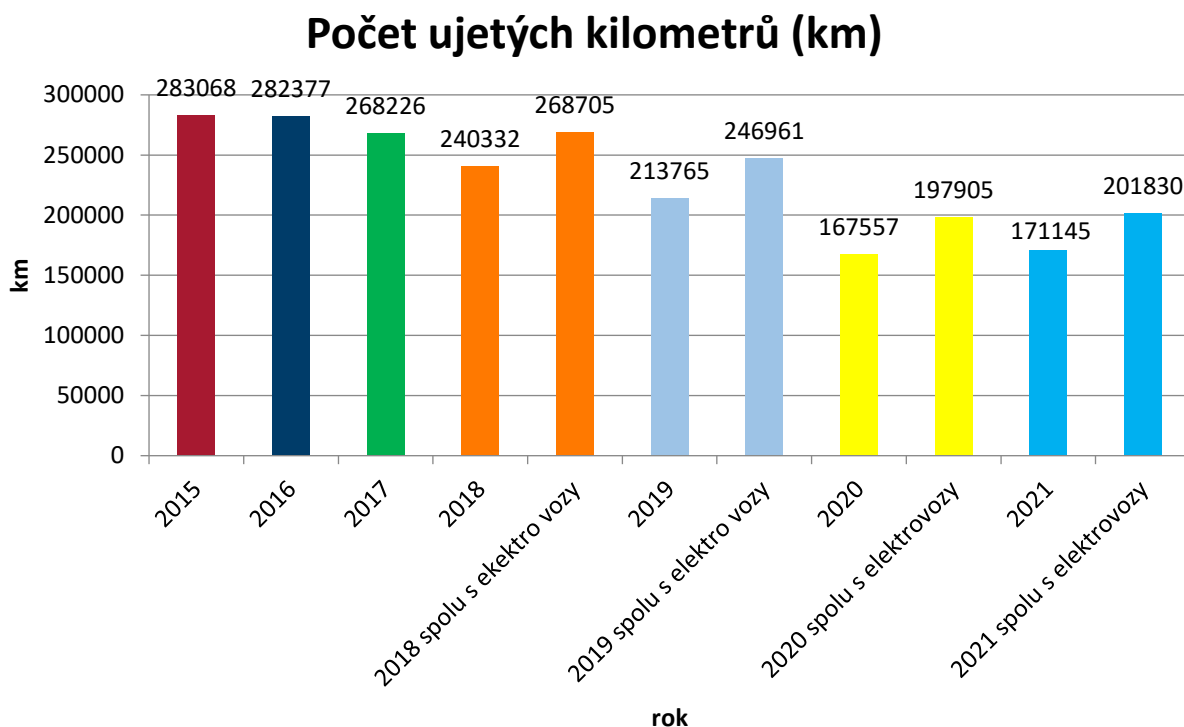
Graf č. 15: Průměrná spotřeba PHM

Jak bylo zmíněno výše, u naftových vozů byla zvýšená průměrná spotřeba odtahovým vozidlem. V roce 2020 byla průměrná spotřeba 9,98 a v roce 2021 10,88. U benzínových vozů 7,08 za rok 2020 a v roce 2021 byla průměrná spotřeba nižší, která činila 6,99. CNG vozy měly v roce 2020 spotřebu 7,67 a v roce 2021 7,77.

Nafta	6 515 l	Ø 10,88
Benzín	4 428 l	Ø 6,99
CNG	2 521 kg	3 529 l
		175 l
Elektrína	4 785 kWh	Ø 15,59

- Poměr ujetých kilometrů na alternativní pohon vs. na běžné palivo – vzhledem k tomu, že v posuzovaném období do roku 2018 nebyl pořízen automobil na alternativní pohon, je v grafu č. 16: **Počet ujetých kilometrů** uvedená hodnota ujetých kilometrů za roky 2015 až 2021 jen na běžné palivo. V roce 2018 došlo k pořízení vozidel na alternativní pohon. Z daného důvodu je v grafu č. 16 uvedena hodnota navíc, kdy je zobrazen počet ujetých kilometrů na běžné palivo a poté spolu s najetými kilometry na elektrovozech. V roce 2020 se od počátku sledování najetých kilometrů najelo nejméně. V roce 2021 zaměstnanci v rámci své pracovní činnosti najeli v celkovém součtu 201 830 kilometrů.

Nejnižší nájezd za sledované roky byl v roce 2020 z důvodu omezení výjezdních kontrol, služebních cest a nutnosti preferovat jednání elektronickou cestou. V roce 2021 se najelo o 3 925 kilometrů s celkovým nájezdem i s elektromobily více oproti minulému roku.

Graf č. 16: Počet ujetých kilometrů

Průběžná obnova stávajícího vozového parku pořízování vozidel na alternativní pohon

Dílčím úkolem pro splnění tohoto cíle je obnova stávajícího vozového parku. Vozový park do počtu zůstal stejný, jako v minulém roce. V listopadu byla pořízena Škoda Superb plug-in, která nahradila Superb s pohonem na diesel.

Pravidelné proškolení zaměstnanců – Školení energeticky úsporného řízení vozidla – pro řidiče referentských vozidel

Naši řidiči jsou každoročně proškolení prostřednictvím externího učitele autoškoly, součástí školení je výklad, jak používat vůz s ohledem na co nejnížší spotřebu, tzv. ekonomika jízdy, jízda v zimě.

Zvýšit poměr ujetých km elektro vozy oproti roku 2020

Již v roce 2019 jsme si dali za cíl najet více kilometrů s elektromobily, v roce 2020 cíl splněn nebyl, ale letos jsme dosáhli vyšší nájezdu s elektro vozy o 337 kilometrů. Dílčím úkolem pro rok 2021 bylo zvýšit poměr ujetých kilometrů elektro vozy oproti minulému roku a úkol byl splněn.

Opatření, které bylo zavedeno pro zvýšení cest elektro vozy, bylo zavedení upraveného systému ISEA na rezervaci referentských vozidel pro zaměstnance, kteří jsou pravidelně proškolení v řízení referentských vozidel a mají sjednanou dohodu s MMO o řízení služebního vozidla. Nyní lze napříč jednotlivými odbory přednostně rezervovat elektromobil.

Vozidla na elektrický pohon jsou součástí cíle pro snížení vyprodukovaných emisí z provozu vozidel MMO. Spotřeba je jednou z několika výhod elektromobilů oproti autům na spalovací motory. Průměrná

hodnota spotřeby se pohybuje kolem 16 kWh na 100 km a provozní náklady jsou nízké. Elektromobily svým provozem přímo neprodukují výfukové plyny a napomáhají zmírnit znečišťování ovzduší v dýchací zóně obyvatel města.

Elektromobilita

Město Ostrava rozšiřuje počet vozidel na ekologický pohon pod záštitou projektu Ostravou na ekologický pohon. Od roku 2019 byla pořízována vozidla na alternativní pohon v rámci ekologizace vozových parků magistrátu města Ostravy, městské policie a 8 městských obvodů. Hlavním cílem byly provozní úspory a zejména snížení negativních vlivů dopravy (emise, hluková zátěž) na zdraví obyvatel a životní prostředí. Zapojeny do projektu byly městské obvody Hošťálkovice, Hrabová, Krásné Pole, Moravská Ostrava a Přívoz, Nová Ves, Ostrava – Jih, Radvanice a Bartovice a Stará Bělá.

- Nové veřejné dobíjecí stanice

Radou města byl v minulých letech schválen záměr na výstavbu, umístění a provozování veřejných dobíjecích stanic pro elektromobily. Město se tím snaží nastartovat zájem o budování a rozvoj nabíjecí infrastruktury pro elektromobilitu. Ostrava připravuje rozšíření veřejných nabíjecích míst pro elektromobily. Vzniknout by mohly postupně až v 26 lokalitách. Aktuálně byly vybrány čtyři pozemky ve vlastnictví města Ostravy. Jedná se o lokality Smetanovo náměstí (za divadlem Antonína Dvořáka), ulice Sřetlniční (u Masarykova náměstí), ulice U Cementárny (u In-Line areálu) a ulice Závodní (u Městského stadionu SSK Vítkovice). Vedení obvodů zároveň dostalo návod, jak by mohli postupovat, pokud by chtěli lokality pro nabíjecí infrastrukturu budovat také na svém území. V obvodu Ostrava-Jih bylo vytipováno osm podobných lokalit, v Porubě pět a v Moravské Ostravě a Přívozu dalších devět.

Ostrava od začátku července 2019 umožňuje pohodlné a bezplatné parkování pro elektromobily s českou registrační značkou začínající písmeny EL. Ty je možné zaparkovat na místě vyhrazeném pro vozidlo s parkovací kartou R nebo A.

Účast a podpora alternativní dopravy

Magistrát města Ostravy podporuje alternativní formy dopravy do zaměstnání a pracovníkům jsou k dispozici dvě uzamykatelné kolárny a také zázemí, včetně sprch. V této věci byl v minulých letech úřad příkladem i obyvatelům Ostravy nabídnutím osvěty o alternativních způsobech dopravy po městě v rámci projektu „Ostravou!!!“. Pravidelně se také připojuje k celorepublikové kampani „Do práce na kole“, především k hlavní, květnové výzvě. Akce se koná s finanční podporou města, které mimo jiné zajišťuje i hlavní ceny pro vítěze jednotlivých soutěžních kategorií. Město také organizuje slavnostní vyhlášení výsledků soutěže.

- Bikesharing

Služba sdílených kol funguje v Ostravě od roku 2018. Od roku 2019 se bikesharing rozšířil z centra města také do dalších městských obvodů a od roku 2021 je k dispozici již na celém území města Ostravy.

Pro dvouleté období 2021/2022 byl ve veřejné zakázce vybrán stejný provozovatel této služby – společnost NEXTBIKE. Provoz sdílených kol je od roku 2021 celoroční (leden až prosinec) a v období

největšího zájmu, od června do září, je v ulicích města služba posílena na minimálně tisícovku sdílených kol. Služba je od roku 2021 dostupná ve všech městských obvodech a prvních 15 minut výpůjčky je hrazeno městem a pro uživatele je zdarma.

V provozu bylo od ledna až do prosince 1000 kol. Nextbike má v Ostravě již 39 238 uživatelů a ti za tento rok realizovali cca 500 tis. výpůjček a společně ujeli zhruba 750 tis. km. Většina výpůjček probíhala v režimu do 15 minut s finanční podporou města. Průměrná délka výpůjčky je v Ostravě v délce 1,5 km. Nejaktivnější uživatel měl za letošní rok 1 268 výpůjček.

K bikesharingu bylo natočeno Desatero bezpečné jízdy: Dávej bacha!, které zábavnou formou sděluje bezpečností pravidla pro jízdu nejen na sdíleném kole.

Ostrava městskou cyklistiku dlouhodobě podporuje a má na svém území již zhruba 266 kilometrů cyklostezek, pruhů a tras, z toho je necelých 100 km vedeno segregovaně od motorové dopravy. Další se postupně připravují a staví. Podle současně platné koncepce rozvoje cyklistické dopravy by mělo být v cílovém stavu ve městě k dispozici více než 416 km cyklistických stezek, pruhů a tras. Nově budované trasy slouží nejen k projížděním, ale především k podpoře cyklo dopravy jako zdravé a ekologické formy každodenních přesunů do zaměstnání a dalších aktivit. Bikesharing patří k podpoře ekologické dopravy ve městě.

Obecný cíl č. 6: Podpora a organizace ekologické osvěty, realizace projektů, poskytování dotací

Specifický cíl: Zvyšování environmentálního povědomí obyvatel města, žáků ostravských škol a zaměstnanců MMO

Indikátorem pro plnění tohoto cíle je:

- Počet akcí uspořádaných MMO; počet dotovaných projektů v oblasti OŽP
- Počet účastí na akcích pořádaných jinými subjekty
- Finance určené pro osvětu

Minimální hodnotou pro posuzování tohoto cíle jsou tři uspořádané akce za rok, cíl je splněn.

Oproti loňskému roku se konání akcí potýkalo s menšími problémy s protiepidemickým opatřením. Dodržovaly se všechny požadavky pro zamezení šíření onemocnění covid-19.

Tabulka č. 2: Přehled konaných akcí

Přehled konaných akcí 2021	
Datum realizace	Název akce
květen 2021	Do práce na kole
27. března 2021	Hodina Země
září–prosinec 2021	Podzimní ekologické dny
duben 2021	Den Země
17. dubna 2021	Uklid'me svět, uklid'me Česko!
16. - 22. září 2021	Evropský týden mobility – Bezpečně zdravou udržitelnou dopravou
16. - 22. září 2021	Pěšky do školy
18. září 2021	Zažít Ostravu jinak
2021/2022	Hledej pramen vody
průběžně od roku 2016	Kotlíkové dotace
od 2018	Bezúročné zápůjčky – v rámci kotlíkových dotací

V rámci plnění těchto parametrů pro plnění cíle je nutné také tyto akce rozdělit podle pravidelnosti konání.

Pravidelné:

- Financování akce Den Země a Badatelský svět
- Koordinace kampaně Evropský týden mobility

- Do práce na kole
- Hodina Země
- Uklidme svět, uklidme Česko!
- Evropský týden mobility

Mimořádné rok 2021:

- Participace na projektu kotlíkové dotace v MSK
- Poskytování bezúročných zápůjček v návaznosti na kotlíkové dotace

Další osvětové aktivity:

- Vydávání ročenky Zpráva o životním prostředí města Ostravy
- Provoz webových stránek (<http://zdravaova.cz/>)

Zlepšení stavu životního prostředí prostřednictvím realizace projektů v oblasti ochrany životního prostředí spolufinancovaných z externích zdrojů

Hlavními úkoly pro splnění cíle:

- Monitoring podmínek dotačních zdrojů,
- realizace projektů z oblasti ochrany životního prostředí spolufinancovaných z externích zdrojů.

Pro splnění byla dána podmínka realizace alespoň jednoho projektu, spolufinancovaného z externích zdrojů, kdy pro úplnost je uveden tento přehled, viz tabulka č. 3. Cíl je plněn.

Tabulka č. 3: Přehled realizovaných projektů

Přehled realizovaných projektů v roce 2021	
Název projektu	Rekonstrukce násosek Důlnák – studna IX
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Národního programu Životní prostředí
Předmět projektu	Předmětem projektu je regenerace stávajícího zdroje vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou v prameništi Důlnák – Vratimov. Projekt navazuje na postupnou rekonstrukci násosek vodního zdroje Důlnák – Les v k.ú. Vratimov. Rekonstrukce studny IX zahrnovala odstranění zděné nadzemní části studny, demontáž stávajícího vybavení a výstavbu nové nadzemní části studny včetně elektroinstalace a provedení vystrojení zděné studny novou nerezovou výpažnicí.

Přehled realizovaných projektů v roce 2021	
Stav	Fyzická realizace probíhala 08/2021–12/2021. Celkové způsobilé náklady projektu 2 151 709 Kč, předpokládaná dotace z NPŽP 1 506 196 Kč. ŽoD v 06/2021, RoPD v 10/2021, v současnosti příprava podkladů pro uzavření smlouvy se SFŽP. Následná 5letá udržitelnost. https://fajnova.cz/projekt/rekonstrukce-nasosek-dulnak-studna-ix/
Název projektu	Rekonstrukce studny S14, prameniště Ostrava – Nová Ves
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Národního programu Životní prostředí
Předmět projektu	Předmětem projektu je regenerace stávajícího zdroje vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou v areálu prameniště Ostrava – Nová Ves. U stávající studny S14 došlo k zavalení činné výstroje studny. Tato studna, sloužící k jímání a odběru vody do úpravný Ostrava - Nová Ves, je do budoucna již nepoužitelná. Z tohoto důvodu se blízkosti stávající studny navrhuje vybudovat novou vrtanou studnu S14 včetně elektrokiosku a stávající porušenou studnu S14 zrušit. Součástí předmětné stavby je také úprava potrubních rozvodů, elektro rozvodů a zřízení nové příjezdní obslužné komunikace a zpevněné plochy.
Stav	Způsobilé náklady projektu 6 831 tis. Kč (bez DPH), předpokládaná dotace z NPŽP 3 000 000 Kč. ŽoD v 06/2021, RoPD v 10/2021. Příprava VZ na realizaci. Plánovaná realizace 03/2022–12/2022. Následná 5letá udržitelnost. https://fajnova.cz/projekt/rekonstrukce-studny-s14-prameniste-ostrava-nova-ves/
Název projektu	Ostravou na alternativní pohon III
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Národní program Životního prostředí

Přehled realizovaných projektů v roce 2021	
Předmět projektu	V rámci projektu bylo pořízeno 8 ks vozidel s alternativním pohonem a 2 ks nabíjecích stanic (tzv. wallbox), z toho vozy v kategorii M1 (osobní automobil) 1 ks s pohonem elektro, 5 ks s pohonem CNG a jeden plug-in hybrid a v kategorii L7 (malá užitková) 1ks s pohonem elektro. Cílem projektu je ekologizace vozových parků městské policie, magistrátu a 2 úřadů městských obvodů – Poruba a Slezská Ostrava. Celkové náklady činí 5 220 tis. Kč vč. DPH a max. výše dotace 892 tis. Kč vč. DPH. https://fajnova.cz/projekt/ostravou-alternativni-pohon/
Stav	Termín ukončení realizace 11/2021 Administrace žádosti o platbu. Následná 3letá udržitelnost.
Název projektu	REPLACE – Zeleň místo betonu
Způsob spolufinancování	Státní fond životního prostředí
Prostřednictvím	Norské fondy – Program Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu
Předmět projektu	Předmětem projektu je v rámci celého městského obvodu Ostrava-Jih pomoci dílčích opatření zmírnit negativní dopady změny klimatu a vytvořit příjemnější prostředí pro život na sídlištích. Hlavní aktivitu projektu tvoří odstranění nefunkčních a nevyužívaných zpevněných ploch a fragmentů mobiliáře sídlišť (povrchy hřišť, pískoviště, povrchy komunikací, klepače na koberce, sušáky na prádlo, lavičky, zídky atp.) na všech katastrálních územích obvodu a jejich nahrazení sídelní zelení – převážně travníky, na vybraných vhodných místech také záhony trvalek, keře a květnaté louky. Druhou část projektu tvoří Ozelenění terminálu Dubina, jehož předmětem je založení druhově pestré květnaté louky, smíšené trvalkové výsadby a vzrostlé solitérní keře. Celkové předpokládané náklady projektu 24 996 tis. Kč, max. výše dotace 22 496 tis. Kč (90 % ze způsobilých výdajů).
Stav	Uzavřena smlouva s poskytovatelem dotace a probíhá výběr zhotovitelů jednotlivých aktivit projektu.

Poskytování dotací s cílem zlepšit životní prostředí v Ostravě

- V rámci plnění tohoto cíle jsou poskytovány dotace z Fondu pro děti ohrožené znečištěním ovzduší.
- V návaznosti na „Kotlíkové dotace v MSK“ jsou poskytovány příspěvky města Ostravy ve výši 10 tisíc korun (tento příspěvek se vztahuje na domy na území města Ostravy).
- Město Ostrava poskytuje bezúročné zápůjčky v rámci „druhé a třetí výzvy kotlíkových dotací“.
- Cíl je plněn.

V minulé Hodnotící zprávě jsme uváděli, že v dalších letech bude systém zaměřen také na klimatické změny a na adaptační opatření v rámci této problematiky. Městskému obvodu Slezská Ostrava byl poskytnut účelový transfer na projekt „Park Kepkova“ z Adaptační strategie statutárního města Ostravy na dopady a rizika vyplývající ze změny klimatu. Záměrem realizace je úprava veřejného prostoru na sídlišti Nová Osada nazvaná „Park Kepkova“. Při realizaci dojde k celkové úpravě dotčené plochy, v jejíž blízkosti se nachází bytová zástavba.

Regenerace je aktivitou, která vede v krátkodobém horizontu k naplňování cílů Adaptační strategie statutárního města Ostravy na dopady a rizika vyplývající ze změny klimatu (dále jen „Adaptační strategie“). Konkrétně bude v rámci akčního plánu Adaptační strategie naplňováno opatření 2.1 Zakládání nových ploch kvalitní veřejné zeleně a její vhodná údržba (strategický cíl „Příjemné město“). Součástí opatření bude založení nového trávníku na ploše 7 000 m², prořez a ořez stávajících dřevin, výsadba nových dřevin a rovněž založení nových květinových záhonů. Provedením opatření se zkvalitní veřejná zeleň v lokalitě a celková podoba zdejšího veřejného prostoru. Stavební část projektu navíc využívá přírodní materiály, mj. mlat na komunikacích pro pěší, které mají příznivý vliv na retenci dešťových vod v krajině. Město poskytlo 1 000 000,- Kč z celkových předpokládaných nákladů 5 075 813,- Kč na realizaci tohoto projektu.

Dotazníkové šetření mezi zaměstnanci o preferenci současného stavu způsobů dopravy do zaměstnání a třídění odpadů

Koncem roku byli zaměstnanci magistrátu vyzváni k vyplnění dotazníku, který čítal 13 otázek. Sedm otázek bylo s tematikou dopravy do zaměstnání, dvě otázky byly zaměřené přímo na motoristy a čtyři na třídění odpadů. Dotazník vyplnilo 471 zaměstnanců.

- Na magistrát města Ostravy se 45,2 % zaměstnanců dopravuje autem, 32,9 % městskou hromadnou dopravou a 12,5 % využívá kombinaci dopravy s autem a MHD. 9,3 % zaměstnanců se dopravuje pěšky, na kole a dalšími nemotorovými prostředky.
- Nevíce zaměstnanců bydlí od zaměstnání v oblasti 10 až 20 km a to 45 %. Nad 20 km dojíždí do zaměstnání 15,9 %.

Uvedené otázky vykazují, že přestože zaměstnanec bydlí do 5 km od úřadu, využívá k dopravě auto. Někteří zaměstnanci s dojezdovou vzdáleností nad 20 km se dopravují jiným způsobem – kolo, pěšky apod.

- Počasí ovlivňuje 15,9 % zaměstnanců, některé jen v letních měsících, kdy se dopravují pěšky nebo na kole. 70,9 % zaměstnanců se dopravuje stejným způsobem, bez ohledu na počasí ať už jezdí autem, MHD, na kole nebo pěšky.
- V otázce na zkušenosti s MHD v Ostravě hodnotilo pozitivně, a spíše pozitivně více než 71 % zaměstnanců, 17 % zaměstnanců negativně. Ostatní mají neutrální názor nebo nevyužívají MHD.
- Svou dopravu by při modernizaci MHD by zvážilo 13,2 % zaměstnanců, 73,9 % by nezměnilo svůj způsob dopravy při jakékoli modernizaci MHD a 13 % již upřednostňuje MHD před jiným typem dopravy.
- Rozhodnutí s volbou dopravy do zaměstnání byly uvedeny důvody z 57,1 % z časových úspor, z 13,6 % z finančních úspor a 12,1 % z pohodlnosti, špatná situace s parkováním, ale také, zda je k dispozici sdílené auto.
- Další otázka k dopravě zaměstnanců byla zaměřená na majitele aut a 14,2 % zaměstnanců raději jede MHD, přestože vlastní auto.

Otázky 8 a 9 byly zaměřené na motoristy a vyplnilo je 372 zaměstnanců a byly zaměřené na obsazenost auta.

- 43,8 % zaměstnanců se dopravuje do zaměstnání sám autem. 29,3 zaměstnanců při cestě do práce nebo z práce přepravuje rodinné příslušníky a 6,7 % přepravuje kolegy z práce. Dále zaměstnanci uvedli, že přeprava další osoby není pravidelně, ale autem jezdí z důvodu dalšího vyřizování, nákupu, návštěv, výletů a dalších aktivit.
- Další otázka pro motoristy byla, zde je zaměstnanec ochotný nabídnout spolujízdu do a ze zaměstnání, a 54,8 % uvedlo, že ano. 39,3 % uvedlo že by nebyl ochotný nabídnout spolujízdu.

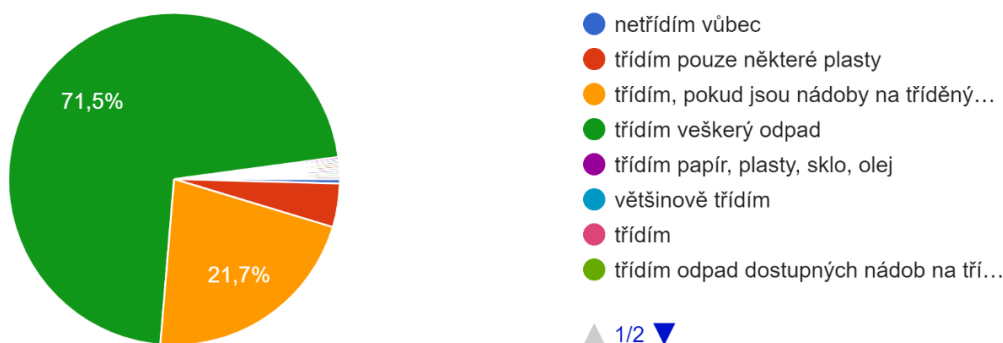
Poslední část dotazníku byla zaměřená na třídění odpadu na pracovišti, informace zaměstnanců, zda má třídění odpadu smysl a jaké inovace by v této oblasti uvítali.

- První otázka k třídění odpadů byla, jak intenzivně zaměstnanci třídí odpad. Pouze tři netřídí odpad vůbec a u jednoho je důvodem pracoviště na ulici Gorkého, zaměstnanec uvádí, že se vytrízený odpad uklízející společností dává do nádob na směsný odpad. Proběhlé interní audity tuto skutečnost nepotvrdily, ovšem je zde častější problém s umístěním nádob na odpad, protože kontejnery na směsný odpad a plast jsou umístěny ve dvoře, ke kterým je volný přístup obyvatelů. Tento problém je nám znám a je pravidelně kontrolován, např. interní audit 3/2020.

Zaměstnanci magistrátu ke třídění přistupují velmi zodpovědně, v porovnání s Českou republikou, kdy občané netřídí odpad více než 20 % obyvatel z odpovědí zaměstnanců vyplývá, že odpad neřídí 3 zaměstnanci, tedy 0,6 %. Když zahrneme všechny odpovědi dle grafu č. 17: Třídění odpadů, - třídím, třídím veškerý odpad, třídím plasty, papír, sklo a další vyplývá, že 99,4 % zaměstnanců ve většinové míře třídí odpad alespoň nějaké komodity.

10. Jak intenzivně třídíte odpad?

471 odpovědí

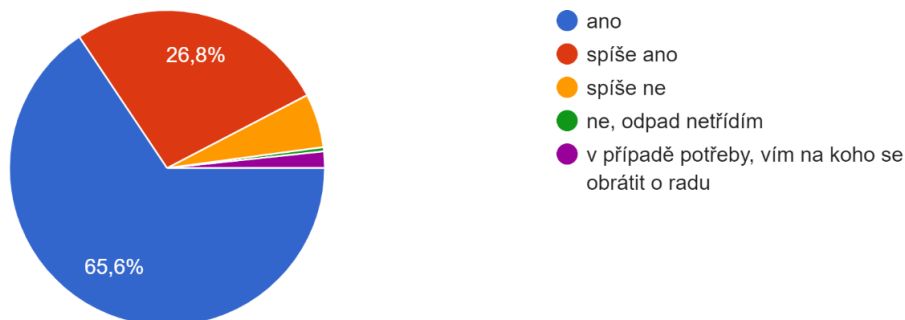
Graf č. 17: Třídění odpadů

- Bylo zjišťováno, zda zaměstnanci mají dostatek informací, jak v práci třídit odpad a kde jsou v budově umístěné nádoby na tříděný odpad, graf č. 18: Informace o třídění odpadu a umístění nádob na pracovišti.

Dva zaměstnanci, ti, kteří u minulé otázky zaznamenali, že netřídí odpad se vyjádřili, že nemají informace k třídění odpadů a pravděpodobně si za svou dobu pracovního poměru nevšimli, kde jsou umístěné nádoby na odpad. 87,4 % zaměstnanců ví, jak třídit odpad na pracovišti a kde jsou umístěné nádoby. 5,5 % zaměstnanců uvedlo spíše ne, dá se tedy předpokládat, že by rádi měli více informací. 8 zaměstnanců uvedlo, pokud neví nebo si nejsou v třídění odpadu jistí ví, na koho se obrátit. Což hodnotíme velmi kladně, protože to jsou důležití zaměstnanci, kteří jsou tzv. tahouny a zodpovědnými zaměstnanci. Zaměstnancům je na školeních sdělováno, že s jakýmkoliv dotazem se mohou obracet na administrátora EMS.

11. Máte dostatek informací, jak v práci třídit odpad a kde jsou v budově umístěné nádoby na tříděný odpad?

471 odpovědí

Graf č. 18: Informace o třídění odpadu a umístění nádob na pracovišti

- Abychom zhodnotili, jak náš přístup k třídění odpadů na pracovišti vidí zaměstnanci, tázali jsme se, zda si myslí, že má třídění význam v pracovním prostředí. Dle grafu č. 19: Význam třídění

odpadu na pracovišti, uvedlo 91,7 % zaměstnanců uvádí, že ano. 22 zaměstnanců, tedy 4,7 % si myslí, že třídění nemá smysl, ale z výše uvedených otázek přesto vyplývá, že odpad třídí. 17 zaměstnanců uvedlo, že si nejsou jistí především v postupu uklízecké společnosti, nejsou si jisti významem nebo netuší.

12. Myslíte si, že třídění odpadu v pracovním prostředí má nějaký význam?

471 odpovědí

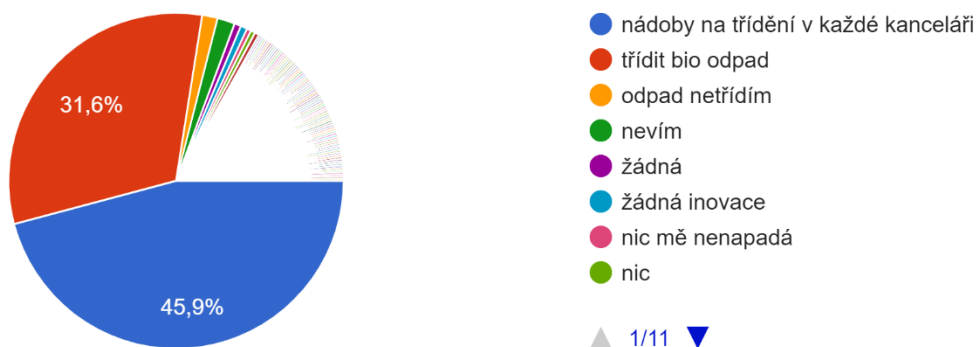
Graf č. 19: Význam třídění odpadu na pracovišti

- Zaměstnanci byli vyzváni k vyjádření názoru na možné inovace v rámci třídění odpadů – viz graf č. 20: Inovace v oblasti třídění odpadu.

31,6 % zaměstnanců se shodlo, že by uvítali nádoby na bioodpad a 45,9 % uvedlo, že by chtěli nádoby na tříděný odpad v každé kanceláři. V daném případě se mohou obrátit na odbor hospodářské správy. Dalším požadavkem bylo umístění nádob na odpad pro návštěvníky úřadu, nádoby jsou umístěny na vrátnicích. Další požadavek byl na popisky na nádoby, ty jsou zaměstnancům k dispozici na intranetu v tematické kategorii Systém environmentálního managementu, jsou zde také letáky, co do kterých nádob odkládat, prezentace k třídění odpadů a další materiály.

13. Která inovace by pro Vás byla zajímavá v třídění odpadu?

471 odpovědí

Graf č. 20: Inovace v oblasti třídění odpadu

7 Závěr

Cíle, stanovené pro rok 2021, se podařilo z části splnit, nicméně jsou zde určité výjimky. Souvisí to se zcela vybočujícími údaji z roku 2020. Ten byl nesmírně ovlivněn opatřeními proti šíření nemoci covid-19, a na pracovištích bylo historické minimum pracovníků. Proto v meziročním srovnání s rokem 2021 v mnoha ukazatelích jednoduše nebylo možné zaznamenat snížení spotřeby komodit, neboť v tomto roce byl stav zaměstnanců, přítomných na pracovištích diametrálně odlišný. Proto by bylo vhodnější poměřovat spíše roky 2019 a 2021.

Přínosného výsledku jsme dosáhli ve spotřebě papíru po zavedení elektronizace dokumentů a faktur. V roce 2021 byla na MMO dokončena implementace elektronického oběhu dokumentů v systému Ginis, čímž došlo k úspoře kancelářského papíru a toneru do tiskáren. Elektronizace také vede ke snížení množství odpadu.

Nejnižší naměřená hodnota od počátku evidence byla ve spotřebě vody, přičemž bylo na jednoho zaměstnance spotřebováno 10,95 m³ a celková spotřeba vody za rok 2021 byla 7 624 m³. Snížení spotřeby oproti minulému roku bylo minimální a opatření učiněná pro úspory vody se projeví v následujících letech, protože cyklus výměn ještě není ukončen.

Ve spotřebě elektrické energie jsme dosáhli pouze malého snížení, a to jen v přepočtu spotřeby elektrické energie na jednoho zaměstnance oproti minulému roku o 50 kWh na jednoho zaměstnance. Stále dodržujeme a budeme dodržovat správnou volbu energeticky úsporných spotřebičů a další zavedená opatření.

Cíl snížení spotřeby elektrické energie je problematický k vyhodnocení a dochází ke křížení cílů, protože do spotřeby je započítáváno také nabíjení elektromobilů, které významně navyšuje spotřebu elektřiny. Tedy na jedné straně šetříme životní prostředí snížením emisí do dýchací zóny obyvatel, je to však vykoupeno nutností dobíjet baterie elektromobilů a s tím spojenou zvýšenou spotřebou elektrické energie. V budoucích plánech je výstavba dobíjecí elektro stanice. Přesto jsme se pro další období rozhodli na tomto cíli dále zapracovat a spotřebu mimo oblast elektromobility dále snížit a budeme pokračovat například v instalaci stmívacích čidel na chodbách a dalších možných úsporných opatřeních.

V minulé Hodnotící zprávě jsme uváděli, že systém bude zaměřen také na klimatické změny a na adaptační opatření v rámci této problematiky. Městskému obvodu Slezská Ostrava byl poskytnut účelový transfer na projekt „Park Kepkova“ z Adaptační strategie statutárního města Ostravy na dopady a rizika vyplývající ze změny klimatu. Záměrem realizace je úprava veřejného prostoru na sídlišti Nová Osada nazvaná „Park Kepkova“. Při realizaci dojde k celkové úpravě dotčené plochy, v jejíž blízkosti se nachází bytová zástavba.

Environmentální systém jako takový, zavedený na MMO, je řízen efektivně a je udržován. Pravidelně aktualizujeme záměry ve vztahu k ochraně životního prostředí, aktualizujeme a stanovujeme programy cílů a interních auditů. Pro další vývoj nastaveného systému zůstaly na následující období některé cíle a jejich indikátory zachovány, aby byl systém měřitelný, vedení EMS a rada města schválila v prosinci 2021 cíle pro rok 2022 a také Plán interních auditů pro rok 2022. Systém environmentálního managementu se nabízí k aktivnímu zájmu o životní prostředí a v řízení systému víme, kde jsou naše nedostatky, proto zkoušíme v cílech pro další období zavádět nová opatření, která by podle našich propočtů mohla být účinná a dopomohla snížit dopady našich činností na životní prostředí.

PŘÍLOHA č. 1

Environmentální hodnocení výkonnosti

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zaměstnanců	641	711	750	903/690	908/700	898/668	895/696
Spotřeba elektrické energie (kWh)	1103526	1097971	1012883	1123899	1128629	1038360	1046857
Spotřeba elektrické energie na 1 zaměstnance (kWh)	1721,569	1544,263	1350,50	1628	1612	1554	1504
Spotřeba tepla (GJ)	11593	11576	11307	11447	10497	9888	10434
Spotřeba tepla na 1m ² plochy a rok (GJ)	0,504	0,526	0,514	0,52	0,477	0,449	0,474
Spotřeba vody (m ³)	7697	7901	8286	9233	7912	7626	7624
Spotřeba vody na 1 zaměstnance (m ³)	12,008	11,113	11,048	13,38	11,3	11,4	10,95
Spotřeba kancelářského materiálu – papír (balíky)	11190	9740	10340	9570	9515	6500	7896
Spotřeba papíru (balíků) na 1 zaměstnance	17,457	13,699	13,78	10,6	10,48	7,24	8,82
Podíl recyklovaného papíru %	0	0	0	0	0	0	0
Spotřeba PHM – vozidla (l)	18824	21363	22961	19371	17436	14140	14647
Počet najetých kilometrů (km)	283068	282377	268226	240332	213765	167557	171145
Průměrná potřeba PHM na 100 km (l)	6,650	7,565	8,56	8,06	8,30	8,4	8,6
Celkové množství odpadu (t)	64,615	57,702	57,167	60,748	61,85	38,364	59,31
Směsný odpad (t)	57,4	50,4	50,40	50,40	51,40	25,2	50,4
Vytříděný odpad – papír, plast, sklo (t)	6,875	7,052	6,567	10,348	10,45	13,12	8,841
Nebezpečný odpad (t)	0,34	0,25	0,20	0,07	0,039	0,044	0,069
Množství odpadu na 1 zaměstnance (kg)	100,803	81,156	76,20	71,47	88,36	57,43	85,21
Podíl množství nebezpečného odpadu z celkového (%)	0,526	0,433	0,350	0,11	0,06	0,11	0,12
Nákup elektromobilu	0	0	2 EV na OL	2EV	3EV	0	1PHEV

Zaměstnanec = pracovní smlouva nebo jmenovací dekret (mimo dohod)